

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

MØTEINNKALLING

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 10.10.2012
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Møtetid: Kl. 09:00

OBS: KLOKKESLETT!

Ved eventuelt forfall, er representantene selv ansvarlig for å innkalle vara.

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Kirkenes, 02.10.2012

Tove Alstadsæter
Fungerende ordfører

SMW

SAKSLISTE:

Saksnr.:	Sakstittel:	ArkivsakID:	
063/12	OPPREISNINGSORDNING FOR TIDLIGERE BARNEHJEMSBARN FRA SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Lena Norum Bergeng (noruberg@online.no)	09/1044	
064/12	SØKNAD OM STØTTE - OKTOBERSTEVNET 2012 Saksordfører: Agnar Jensen (horselshjelperen@gmail.com)	12/1059	
065/12	SØKNAD OM STØTTE TIL KONGEKRABBEFESTIVALEN 2012 Saksordfører: Bjørnar Gjetmundsen (gjetmu@bjornar-gjetmundsen.no)	12/2013	
066/12	REGIONALE PLANSTRATEGI FOR FINNMARK 2012-2015, HØRINGSUTTALELSE Saksordfører: Aksel Emanuelsen (ema-aks@online.no)	12/567	
067/12	KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR SØR-VARANGER KOMMUNE Saksordfører: Kurt Wikan (kuwik@frisurf.no) Saken ettersendes.		

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Inge Walter Svendsen Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 02.07.2012
Arkivkode: K2-h32, K1-	Arkivsaksnr.: 09/1044
Saksordfører: Lena Norum Bergeng	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Kommunestyret		
Formannskapet	10.10.2012	063/12

OPPREISNINGSORDNING FOR TIDLIGERE BARNEHJEMSBARN FRA SØR-VARANGER KOMMUNE

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	19.06.2012	OPPREISNINGSUTVALGETS SLUTTRAPPORT.DOCX
2	19.06.2012	SKMBT_C22012061209180.pdf

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
17.11.2009	I	Finnmark Fylkeskommune	SEKRETARIATSFUNKSJON FOR OPPREISNINGSORDNING FOR TIDLIGERE
18.01.2010	I	Vadsø kommune	VEDR. OPPREISNINGSUTVALGET- REFUSJON FOR KOSTNADER
29.01.2010	U	Til saksbehandler Inge Walter	OPPREISNINGSORDNING FOR TIDLIGERE BARNEHJEMSBARN I FINNMARK

29.01.2010	U	Finnmark Fylkeskommune	OPPREISningsORDNING FOR TIDLIGERE BARNEHJEMSBARN I FINNMARK
31.03.2010	I	Svein Tønnessen	ERSTATningsORDNINGEN FOR BARNEHJEMSBARN - BREV TIL
07.07.2010	I	Finnmark Fylkeskommune	ØKONOMISK BISTAND TIL OPPREISningsORDNING
22.10.2010	I	Hegg & Co. Advokatfirma	OPPREISningsORDNINGEN FOR BARNEHJEMSBARN - KOPI AV BREV TIL
06.01.2011	I	Finnmarks fylkeskommune	OPPREISningsORDNINGEN FOR BARNEHJEMSBARN - PÅMINNELSE
14.01.2011	I	Vadsø kommune	VEDR OPPREISningsUTVALGET - REFUSJON FOR MEDGÅTTE UTGIFTER
12.06.2012	I	Vadsø kommune	SLUTTRAPPORT FOR KOMMUNAL OPPREISningsORDNING 2009-2012
03.08.2012	I	Vadsø kommune	VEDR. OPPREISningsUTVALGET - REFUSJON FOR MEDGÅTTE UTGIFTER

Kort sammendrag:

Oppreisningsordningen for tidligere barnehjemsbarn er nå avsluttet, fristen for å sende inn søknad utløp den 01.11.2011.

Sekretariatet har nå utarbeidet en sluttrapport for kommunal oppreisningsordning for perioden 2009 – 2012. Rapporten er vedlagt saken.

Fylkesmannen i Finnmark og Finnmark fylkeskommune oppnevnte den 4. oktober 2007 i fellesskap et granskingsutvalg som fikk i oppdrag å granske mulig omsorgssvikt og overgrep overfor personer plassert i barnehjem i Finnmark fylke i perioden 1. juli 1954 til 31. desember 1992.

Granskingsutvalget anbefalte i sin rapport at det ble etablert en oppreisningsordning for tidligere barnehjemsbarn basert på prinsippene i "Stavangermodellen". Dette ville gi søkerne mulighet til å søke erstatning basert på søkerens egenerklæring, og med et tak på oppreisningen på kr 750.000 for den enkelte søker.

Kommunestyret i Sør-Varanger kommune vedtok i sak 057/09 den 01.09.2009 å slutte seg til bruk av "Stavangermodellen" i arbeidet, og samtidig vedta vedtekter.

Kommunestyret besluttet i samme møte at Sør-Varanger kommune skulle gå sammen med andre kommuner som valgte "stavangermodellen" og danne et sekretariat og Oppreisningsutvalg som skulle behandle alle søknadene.

Det var Vadsø kommune som tok initiativ til å opprette et felles sekretariat og Oppreisningsutvalg for de kommuner, Vadsø, Gamvik, Loppa, Lebesby, Karasjok, Sør-Varanger og Båtsfjord kommune som valgte "Stavangermodellen".

Kommunestyret i Sør-Varanger ønsket med dette å ta et moralsk ansvar i form av en uforbeholden unnskyldning, og en økonomisk oppreisning, til personer som har opplevd omsorgssvikt eller overgrep i institusjon etter plassering av kommunenes barneverntjenester i perioden 01.07.1954 til 01.01.1980.

Bakgrunnen for tidsavgrensningen var at ny barnevernslov trådte i kraft 01.07.1954. Kommunenes ansvar for barnehjemmene gjaldt fra samme dato og utløp etter lovendring som trådte i kraft 01.01.1980 da fylkeskommunene fikk ansvaret for disse institusjonene.

De øvrige kommunene i Finnmark vedtok en modell utarbeidet av KS-Finnmark. Denne var basert på at kommunene samarbeidet om et felles oppreisningsfond og hadde lavere oppreisningsbeløp enn Stavangermodellen. Ordningen hadde ett års søknadsfrist, i motsetning til vår ordning som hadde en toårig frist. Finnmark fylkeskommune var ansvarlig for administrasjon av ordningen. Fylkeskommunen har bidratt med et engangsbeløp på kr 25.000 pr. kommune til oppreisningsfondet for KS-modellen og til hver av de øvrige kommunene som har sluttet seg til Stavangermodellen.

Rådmannen vil berømme Vadsø kommune, Oppreisningsutvalget og ikke minst sekretariatet for det arbeid som er gjort, og for meget godt samarbeid gjennom perioden.

Faktiske opplysninger:

I rapporten fra Granskingsutvalget, som ble oppnevnt av Fylkesmannen i Finnmark og Finnmark fylkeskommune, var funnene mht overgrep svært god dokumentert, og ved en rekke barnehjem er det konstatert overgrep av ulik grad.

I sluttrapporten fra Oppreisningsutvalget viser en til at en har behandlet saker som bare omhandler en del av de personer som de aktuelle kommunene har plassert på barnehjem i den spesifikke perioden. Det er bare disse personer utvalget har fått et visst kjennskap til, de øvrige kan utvalget bare gjøre mer eller mindre kvalifiserte antakelser om.

Utvalget regner med at en del personer, som bodde på barnehjem i kortere eller lengre tid i den gjeldende perioden, ikke har søkt om oppreisning, fordi de ikke har fått kjennskap til ordningen. Det har vært omfattende annonsering av ordningen, men det er kjent at ca. 20 % av befolkningen ikke leser aviser.

Sør-Varanger kommune har i tillegg felles annonsering aktivt brukt et nettverk som ble opprettet for tidligere barnehjemsbarn, både via e-post og telefon. Dette nettverket har videreformidlet informasjon om ordningen til aktuelle barnehjemsbarn rundt om i Norge.

Videre etablerte vi raskt et treffpunkt/kontaktpunkt med et tidligere barnehjemsbarn fra Sør-Varanger kommune som hadde sitt kontaktnett og som nyttiggjorde seg dette mht å spre informasjon til andre aktuelle søkere.

Utvalget antar at en del personer ikke har søkt, fordi de ikke oppfyller kravene; det vil si at de ikke har opplevd omsorgssvikt eller overgrep under plasseringen. En del aktuelle personer har antagelig ikke søkt om oppreisning, fordi de føler at belastningen med å gå tilbake i sin egen historie er for stor.

I følge vedtektenes § 4 skulle det foretas en fri sivilrettslig bevisvurdering av den dokumentasjon som forelå i saken. Utvalget har lagt til grunn at det i dette ligger et krav om at beskrevne hendelser må fremstå som sannsynlige, at mer taler for at det er sant enn usant. Dette er ofte beskrevet som alminnelig sannsynlighetsovervekt.

Det er søkerne som har hatt bevisbyrden. I dette ligger en plikt for søker å føre eller avggi bevis, og av dette også risikoen for at ikke tilfredsstillende bevis blir ført eller avgitt.

Det måtte kreves en "klar sannsynlighetsovervekt" for at utvalget skulle legge til grunn at søker har vært utsatt for en straffbar handling. Utvalget har i disse tilfellene lagt til grunn et strengere krav til sannsynliggjøringen enn det som er beskrevet ovenfor.

Ordningen har allikevel ikke medført et juridisk bindende ansvar for kommunen, men i første rekke et moralsk ansvar for den overlast barna hadde vært utsatt for i den tiden barnevernet hadde ansvar.

Oppreisningsutvalgets mandat har vært å behandle søknader på vegne av deltakerkommunene.

Vedtektenes § 2 viser til at utvalget skal bestå av 3 personer, der leder av utvalget skal være jurist og bør ha erfaring fra påtalemyndigheten, domstolene eller inneha tilsvarende kompetanse. Kommunene Karasjok, Lebesby og Gamvik ønsket i tillegg at det skulle utnevnes et samisktalende medlem som kunne ivareta interessene til samisktalende søkere.

Utvalget har bestått av følgende medlemmer:

Jonar Rushfeldt, utvalgsleder (advokat)

Svanhild Meirud (førstekonsulent)

Jens Tennebø Jensenius (sjefpsykolog)

Anita Wigelius Roska (adjunkt, samisktalende representant)

Sekretariat:

Sekretariatet med arkiv og møtelokaler har vært lokalisert i Vadsø Familiesenters lokaler med Carina Larsson (barnevernpedagog) som sekretær/saksbehandler. I kortere perioder var også Aud Marit Evjen (barnevernpedagog) og Øystein W.W. Knudsen (sosionom) en del av sekretariatet. Utvalgets dokumenter er arkivert i Vadsø kommunes arkiver v/arkivansvarlig Magnhild Pettersen.

Oppreisningsutvalget har avholdt til sammen 26 møter. Første møte ble avholdt 04.09.2009 og siste møte 08.06.2012. Møtene har vært lukket og det har vært ført møteprotokoll.

Det er kommet inn 8 søknader fra personer fra Sør-Varanger kommune som kom inn under ordningen.

Syv av disse ble tilkjennegitt et samlet oppreisingsbeløp på kr 4 850 000, de fleste av disse med det høyeste oppreisingsbeløp. Beløpet som er gjengitt i rapporten s. 7, fra oppreisingsutvalget er feil.

Det kom en søknad som fikk avslag, et avslag som ble anket, men Oppreisningsutvalget opprettholdt sitt vedtak.

Samme sak er videre behandlet i kommunal klagenemnd, og her kom klagenemnda til samme kjennelse som Oppreisningsutvalget.

Sør-Varanger kommune har hatt utgifter til sekretariat og oppreisingsutvalget på kr 142 361,50 fra 2009 - 2012.

Sør-Varanger kommune hatt en samlet kostnad på kr 4 992 361,50. Ordningen er finansiert gjennom avsetning til fond, KST sak 057/09.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Kommunestyret tar sluttrapport for kommunal oppreisingsordning 2009-2012 til orientering.

Kommunestyret vil berømme initiativet fra Vadsø kommune for å få på plass en felles ordning for kommuner som valgte "Stavangermodellen", og til sekretariatet og

oppreisingsutvalget for det arbeidet som er lagt ned på vegne av Sør-Varanger kommune, i perioden 2009-2012.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Vadsø bystyre vedtok 30.april 2009 å etablere en oppreisningsordning for personer som i sin barndom har vært utsatt for overgrep eller omsorgssvikt mens de var plassert på barnehjem etter vedtak av barnevernet.

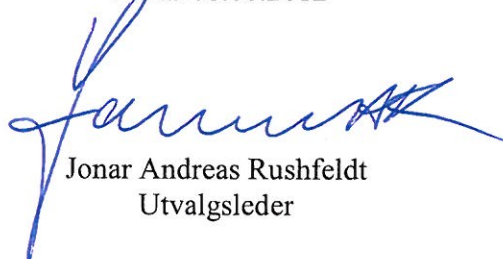
I forhold til økonomisk kompensasjon og prinsipper la man seg på den såkalte "Stavanger-modellen". Ordningen skulle gjelde barn som var plassert i perioden 01.07.1954 til 01.01.1980.

Vadsø kommune henvendte seg til de øvrige kommunene i fylket med et tilbud om felles sekretariat for de kommuner som ville velge samme ordning som Vadsø kommune. Følgende kommuner takket ja til tilbudet: Sør-Varanger, Båtsfjord, Gamvik, Loppa, Karasjok og Lebesby kommuner.

Ordningen ble offentlig annonsert og det ble gitt en frist på 2 år for å sende inn søknad til utvalget. Innen fristens utløp 01.11.2011 kom det inn 54 søknader. Av disse er 39 søknader innvilget med et samlet oppreisningsbeløp på kr 24.475.000. 15 søknader er avslått eller avvist.

Oppreisningsutvalget for Sør-Varanger, Båtsfjord, Gamvik, Loppa, Karasjok, Lebesby og Vadsø kommuner legger med dette fram sin sluttrapport for arbeidet med den kommunale oppreisningsordningen.

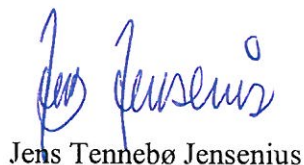
Vadsø 08.06.2012

Jonar Andreas Rushfeldt
Utvalgsleder

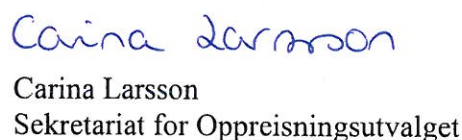
Svanhild Meirud

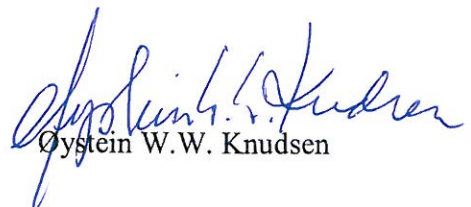
Jens Tennebø Jensenius

Anita Wigelius Roska

Carina Larsson
Sekretariat for Oppreisningsutvalget

Øystein W.W. Knudsen

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Nils-Edvard Olsen Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 04.09.2012
Arkivkode: K1-223	Arkivsaksnr.: 12/1059
Saksordfører: Agnar Jensen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Utvalg for levekår	24.09.2012	053/12
Formannskapet	10.10.2012	064/12

SØKNAD OM STØTTE - OKTOBERSTEVNET 2012

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	04.09.2012	SØKNAD OM STØTTE TIL OKTOBERSTEVNE 2012

Dokumenter i saken:

Dok.dato	Type	Avsender/mottaker	Tittel
06.03.2012	I	Kirkenes Atletklubb	SØKNAD OM STØTTE TIL APRILSTEVNET
23.04.2012	U	Saksbehandler Nils-Edvard Olsen	MELDING OM VEDTAK FRA UTVALG FOR LEVEKÅR 23.04.12: KIRKENES ATLETKLUBB

25.04.2012	U	Kirkenes Atletklubb	KIRKENES ATLETTKLUBB - SØKNAD OM STØTTE APRILSTEVNET
25.08.2012	I	Kirkenes Atletklubb	SØKNAD OM STØTTE TIL OKTOBERSTEVNE 2012

Kort sammendrag:

I brev av 25.08.12 søker Kirkenes Atletklubb om økonomisk støtte på kr 40.000,- til Oktoberstevnet 2012.

Vedlagt søknaden følger også budsjett.

Inneværende år finnes det ingen midler avsatt i kommunens budsjett til denne type arrangementer.

Ut fra dette foreslår Rådmannen at søknaden avslås.

Faktiske opplysninger:

I brev av 25.08.12 søker Kirkenes Atletklubb om økonomisk støtte på kr 40.000,- til Oktoberstevnet 2012.

Vedlagt søknaden følger også budsjett.

Oktoberstevnet er et internasjonalt brytestevne for gutter, jenter og ungdom i alderen 12-18 år. Dette arrangeres for 41. Gang, og er det eldste internasjonale idrettsstevne i Sør-Varanger og Nord-Norge med deltagelse fra 4-6 nasjoner.

Dette er et stort løft for klubben, men det holdes i gang med støtte fra mange instanser. Allikevel "tærer" dette på klubbkassa med mellom 15. Og 20.000 kr.

Rådmannens vurdering/konklusjon:

Kommunen har gjennom mange år deltatt med økonomisk tilskudd til oktoberstevnene i regi av Kirkenes Atletklubb.

Dette er et av de viktigste i forhold til utvikling av idrettssamarbeidet i Barentsregionen.

Inneværende år finnes det ingen midler avsatt i kommunens budsjett til denne type arrangementer.

Ut fra dette foreslår Rådmannen at søknaden avslås.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

Utvalg for levekår vedtar å avslå søknad om økonomisk støtte til Oktoberstevnet 2012, jfr søknad av 25.08.12 fra Kirkenes Atletklubb.

Behandling 24.09.2012 Utvalg for levekår **Saksordfører: Anita Brekken for Helene Erlandsen**

Ap fremmet følgende forslag:

Utvalg for levekår vedtar å bevilge 20.000 kr i støtte til Oktoberstevnet 2012. Dekning fra disposisjonsfondet.

KAK henstilles om å revurdere enkelte poster av søknadens budsjett for å kunne arrangere rimeligere.

Tilstede under avstemningen: 4 representanter.

Ved alternativ votering ble Aps forslag vedtatt med 3 mot 1 stemme, som ble avgitt for rådmannens innstilling (uavhengig).

Utvalg for levekårs vedtak i sak 053/12:

Utvalg for levekår vedtar å bevilge 20.000 kr i støtte til Oktoberstevnet 2012. Dekning fra disposisjonsfondet.

KAK henstilles om å revurdere enkelte poster av søknadens budsjett for å kunne arrangere rimeligere.

Innvilge søknaden helt eller delvis, men dette krever budsjettmessig inndekning.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

12/14766

KIRKENES ATLETKLUBB
Stiftet 14. september 1929

SØR-VARANGER KOMMUNE Boks 406, 9915 Kirkenes		
31 AUG. 2012		
9900 Kirkenes	25.08.12	
Tlf. 78 99 28 80 priv.		en videring
78 99 25 15 arb.		Kopi til
12/1059	5	

Sør-Varanger Kommune.
v/ Nils E Olsen.

Søknad om støtte til "Oktobersteuene 2012" 20-21.10.12.

Kirkenes FK tillater seg herved å søke om støtte til "Oktobersteuene 2012" på 40000,-

Oktobersteuene 12 er et internasjonalt brytestevne for gutter, jenter, ungdom i alder 12-18 år.

Dette stevnet har gått hvert år siden 1971 og er det eldste internasjonale idrettstevne i Sør-Varanger og Nord-Norge med deltakelse

fra 4-6. Nasjoner

Dette koster vår lille klubb meget å holde i gang med støtte fra mange instanser, så går klubben likeveld i underskudd på 15000-20000,- hvert år!!

Dette sliter veldig på våre klubbmedlemmer. Tillegg stor reisevirksomhet i Barentsregionen.

Vi håper på støtte.

Konto nr. 4930.12.77961.

Vennlig hilsen
KAK.

Willy Bangsund.

Rica-hotellene Kirkenes As

KIRKENES ATLETKLUBB
Stiftet 14. september 1929

Sør-Varranger Kommune.
/ Nils E Olsen.

9900 Kirkenes Date. 25.08.12.
Tlf. 78 99 28 80 priv.
78 99 25 15 arb.

Budsjett "Oktoberstevne 2012": 20-21.10.12.

Antatt støtte:	Inntekter:	Utgifter:
Forskjellige org. o.l.	32000,-	
Reldame, sponsere.	10000,-	
Kafe, billettsalg.	6500,-	
Hotel, overnattinger.		61500,-
Bespisning. 55 russere, 3 dagn.		47600,-
Premier, gaver.		32000,-
Deltakertreff, tilstelling.		18500,-
Leie, hall, lokaler.		9000,-
Lys, lyd.		8500,-
Transport, russere.		780,-
Adm sjon. o.l.		3500,-
Egen andel klubb.	50000,-	
	<u>98500,-</u>	<u>181480,-</u>
		Underskudd. 82980,-

KAK konto nr. 4930.12.77961.

Kirkenes. 25.08.12
Kirkenes. FK.
Willy Bangsund.

Rica-hotellene Kirkenes As

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ørjan Stubhaug Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 24.09.2012
Arkivkode: K1-223, K2-U01	Arkivsaksnr.: 12/2013
Saksordfører: Bjørnar Gjetmundsen	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Kommunestyret		
Formannskapet	10.10.2012	065/12

SØKNAD OM STØTTE TIL KONGEKRABBESTIVALEN 2012

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	17.07.2012	SØKNAD OM ØKONOMISK STØTTE TIL KONGEKRABBESTIVALEN 2012

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
26.06.2012	I	High North Hig End	SØKNAD OM ØKONOMISK STØTTE TIL KONGEKRABBESTIVALEN 2012

Kort sammendrag:

High North – High End- søker Sør-Varanger kommune om et tilskudd på kr 130.000,- til Festivalen High North High End (HNNE). Festivalen er en overbygning for flere aktiviteter, herunder Kongekrabbefestivalen som fra 3.07.10 -7.10.2012 i Kirkenes, Bugøynes og Vadsø.

Faktiske opplysninger:

I 2011 så var målet for HNNE å etablere en arena og plattform for diskusjon, dialog og utvikling i krabbenæringen. Fokus var på forvaltning, FoU og internasjonalisering. Det ble holdt en fagkonferanse, tilrettelagt møteplasser mellom ulike aktører i næringen, samt at det var et kulturprogram som inkluderte matopplevelser og konserter.

Konseptet for HNNE 2012 skal videreutvikles og gjentas. Sentralt i år vil være en dialogkonferanse mellom fiskere og industri, dette i lys av markedsutvikling der krabben går fra å være en volumvare til en luksusvare. FoU og forvaltning vil som i fjor også være sentrale element på årets konferanse.

Hovedtemaet i denne fagkonferansen skal være på marked og markedsføring av kongekrabbe. Det vil bli spesielt gitt fokus på at krabben er blitt et luksusprodukt, noe som påvirker hvordan den blir høsta, hvordan den blir behandla og hvor den blir solgt.

Nytt av året er at HNNE som en del av arrangementet har invitert lokale småmatprodusenter med på et prosjekt der målsettingen er å øke deres markedskompetanse og dermed også lønnsomheten deres. Søker ønsker å utvide konseptet til å fange opp aktører som jobber med andre matprodukter, både sjø og land.

Årets program går over 5 dager og er bygd opp rundt en konferanse i Kirkenes de to første dagene og faglige og kulturelle aktiviteter i Vadsø de tre siste.

Budsjett

Konferanseaktiviteter		
	Innledere (reise og overnatting)	140 000
	Vip-gjester, internasjonale kunder (Reise og overnatting)	20 000
	Beverting	260 000
	Kulturinnslag	100 000
Øvrige konferansekostnader		
	Lokaler og tolkning	100 000,-
	Hotellutgifter	240 000,-
	Transport ekskursjoner	40 000,-
	Annen transport	10 000,-
Administrasjon		
	Design, Trykk, Profilutvikling, annonsering og mediaarbeid	140 000,-
	Prosjektledelse	150 000,-
	Regnskap og revisjon	20 000,-
	Annen administrasjon	60 000,-
	Diverse	75 000,-
FESTIVALAKTIVITETER		

Faglige arrangement		
	Møtekostnader	80 000,-
	Servering	40 000,-
	Kulturinnslag	30 000,-
Matmarked		
	Lokalleie	35 000,-
	Tilrettelegging lokaler	60 000,-
	Lyd/Lys/ Scene	75 000,-
	Kulturelle arrangement	130 000,-
	Presentasjon og markedarbeid	60 000,-
	Stab	50 000,-
Øvrige aktiviteter		
	Honorarer og teknisk produksjon	30 000,-
	Råvarer	120 000,-
	Kokker	50 000,-
Administrasjon		
	Design, trykk, profilutvikling, annonsering og mediaarbeid.	140 000,-
	Prosjektledelse	150 000,-
	Regnskap og revisjon	20 000,-
	Annen administrasjon	60 000,-
	Diverse	80 000,-
Sum kostnader		2 565 000,-

BILLETTINNTEKTER		
	Deltakeravgift fagkonferansen	300 000
	Deltakeravgift matmarkedet	35 000
	Billettinntekter Fredag	50 000
	Billettinntekter Lørdag	70 000
	Øvrige billettinntekter	30 000
STØTTE OG SPONSING		
	FHL	250 000
	Råfiskarlaget	250 000
	VRI Finnmark	100 000
	Finnmark Fylkeskommune	185 000
	Innovasjon Norge	250 000
	Vadsø kommune	130 000
	Sør-Varanger kommune	130 000
	Sametinget	185 000
	FKD	100 000
	Barentssekretariatet	100 000

	Sponsing	200 000
	Annen støtte	200 000
Sum inntekter		2 565 000

Administrasjonens vurdering

Det er i kommunens budsjett ikke satt av noen midler til dette formålet, det finnes heller ikke noe fond som kan innvilge tilskudd til konferanse-/ festivalvirksomhet. Derfor må kommunestyret gjøre en vurdering på hvorvidt dette tiltaket er noe man ønsker å finansiere over kommunens disposisjonsfond. Kommunens disposisjonsfondets har en total kapital på kr 14,2 mill kr per 19.9.2012

Dersom kommunestyret ønsker å innvilge tilskudd til HNNE så er det administrasjonens vurdering av man bør redusere det omsøkte beløpet på kr 130 000,-

Administrasjonen mener det er grunn til å stille spørsmålstegn ved forholdet mellom billettinntekter og kostnadsoverslag. Billettinntektene utgjør 19 % av budsjetterte inntekter, mens de resterende 81 % skal dekkes av eksterne offentlige instanser.

I tillegg så stiller administrasjonen seg kritisk til at det er budsjettert med kr 240 000 for hotellutgifter for festivaldeltakerne, samt at de har satt av kr 160 000,- til reise og opphold for innledere og VIP-gjester. Ut fra budsjettet ser det ut som om at søker skal være med på å finansiere hotellopphold for konferansedeltakere i tillegg til innledere og VIP-gjester.

Administrasjonen vil også understreke at selve innholdet konferansen virker å være av en høy kvalitet med kvalifiserte foredragsholdere. På listen over foredragsholdere er det representanter fra regjering, havforskningsinstituttet, Fiskarlaget, Råfiskarlaget, miljøvernorganisasjone, og utenlandske foredragsholdere.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Kommunestyret avslår søknaden til High North High End på kr 130 000,- til festivalen HNNE.

Begrunnelse; Det i årets budsjett ikke satt av midler til slike formål.

Forslag til innstilling:

Kommunestyret innvilger et redusert tilskudd på kr 40 000,- til festivalen High North High End. Tilskuddet finansieres over kommunens disposisjonsfond.

Begrunnelse; Sør-Varanger kommune synes det er positivt at næringen ønsker å skape en felles plattform for marked og markedsføring av kongekrabbe. Innholdet i selve konferansen virker å være av en høy kvalitet med svært kvalifiserte foredragsholdere.

Sør-Varanger kommune reduserer det omsøkte beløpet fordi man kan forvente at festivaldeltakerne selv er i stand til å dekke utgifter knyttet til overnatting, samt at det synes å være en noe høy ekstern finansiering av festivalen.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

12/12738
SØR-VARANGER KOMMUNE
Boks 406, 9915 Kirkenes

17 JULI 2012

Saksnr:	Dok.nr:	Off.vurdering:
12/2013	1	Kopi til:

Sør-Varanger kommune

Rådhusplassen 3

9900 KIRKENES

VÅR REF. AK

26.06.2012

Søknad om økonomisk støtte til Kongekrabbefestivalen 2012

Vi tillater oss å søke **Sør-Varanger kommune** om et tilskudd på **kr 130.000,-** til festivalen High North High End. HNHE er en overbygning for flere aktiviteter, herunder Kongekrabbefestivalen som går fra 3.-7.10.2012 i hhv Kirkenes, Bugøynes og Vadsø.

Bakgrunn

Finnmark vil i årene som kommer ha en større og større betydning for verdiskapingen nasjonalt. Dette i første rekke som energileverandør med olje og gass fra Barentshavet. Dernest, og trolig like viktig, spiskammer for verdens folk, da spesielt sjømat. God forvaltning har sikret at ressursene av tradisjonelle arter som torsk, hyse og annen hvitfisk opplever stadig nye høyder. Finnmark har de siste år opplevd en stor økning i volumer av laks og ørret fra oppdrett, og en ventet videre vekst innen oppdrett vil skje nettopp her.

Kongekrabben er en eksklusiv råvare som Finnmark er alene om i Norge, og det antas at den vil bidra til vekst og nyinvesteringer i fylket. En rekke tidligere nedlagte anlegg på kysten har i dag aktivitet og det investeres i både landanlegg og båter. I tillegg til å bidra til vekst i Finnmark, er kongekrabben et produkt som har et enormt potensial for sjømatnasjonen Norge. Kongekrabben er et fantastisk høykvalitetsprodukt som allerede har et stort internasjonalt marked. Gjennom riktig fokus vil vi kunne bygge på dette og bruke dette som en brekkstang inn i internasjonale markeder og bidra til både markedsadgang, riktig kvalitetsfokus og logistiske løsninger for øvrige matprodukter fra fylket. Ikke minst er kongekrabben et viktig bindeledd til vår nabo Russland.

Finnmark har også andre råvarer som kan finne sine nisjer i det internasjonale markedet. Både rein, elg, sau og etter hvert småskalaprodusenter av alt fra urter til oster bringer stadig nye produkter på markedet. Kanskje kan

disse henge på og lære av fiskerinæringen? Mange av disse produktene er høykvalitetsprodukter som kan gå inn i samme nisje som kongekrabben.

I 2011 arrangerte High North, High End (HNHE) et firedagers arrangement kalt Kongekrabbefestivalen, der målet var å etablere en arena og plattform for diskusjon, dialog og utvikling for kongekrabbenæringen. Fokus var på forvaltning, FoU og internasjonalisering. Dette gjorde vi gjennom en fagkonferanse, tilrettelagte møteplasser mellom ulike aktører i næringene, samt et kulturprogram som inkluderte fantastiske matopplevelser og konserter. Fiskeriministeren var invitert og bekreftet til åpning av konferansen, men måtte dessverre melde avbud da stortinget kallet. I stedet ble konferansen åpnet av statssekretær Kristine Gramstad. Programmet for øvrig inkluderte de viktigste premissleverandører og sentrale FoU-aktører innen fagområdet.

Tilbakemeldingene på alle arrangementene var svært gode, og konseptet skal derfor videreutvikles og gjentas i 2012. Sentralt i år vil være en dialogkonferanse mellom fiskere og industri, dette i lys av markedsutvikling der krabben går fra en volumvare til en luksusvare. FoU og forvaltning vil være sentrale elementer på årets konferanse også. Arrangementet tar sikte på å bringe inn deltakere og foredragsholdere ikke bare fra Norge, men også fra utlandet, bl.a. Russland, New Zealand og andre.

Selskapet HNHE er den utførende aktøren for dette arbeidet. HNHE eies av lokalt og regionalt næringsliv i kommunene Vadsø og Sør-Varanger. Ambisjonen er å utvikle ulike arrangementer under paraplyen High North, High End. For krabbenæringen er målet å bli den ledende globale møteplassen for kongekrabbenæringen. Et annet mål er å bli en sentral arena for sjømatnæringen i fylket generelt, samt å kunne være en viktig overbygning for all matproduksjon i fylket. Skal dette være mulig er vi avhengig av gode støttespillere som kan bidra både faglig og økonomisk. I vedtektene til selskapet er det presisert at eventuelle overskudd fra arrangement ikke skal gå til utbetaling av utbytte til aksjonærer, men sprøytes tilbake til nye aktiviteter for å profilere råvarer fra Finnmark.

Nytt av året er at vi som en del av arrangementet inviterer lokale småmatprodusenter med på et prosjekt der målsetningen er å øke deres markedskompetanse og dermed lønnsomheten deres. Vi ønsker også å utvide konseptet til å fange opp aktører som jobber med andre matprodukter, både fra sjø og land. Interessen for både fagarrangementet i Kirkenes og småskalaprojektet er allerede stor, og vi forventer også i år bred deltakelse fra næringsaktører, byråkrati og politiske beslutningstakere.

En av de viktigste pilarene i programmet er gode matopplevelser, for både deltakere, gjester og lokalbefolkning. I samarbeid med nasjonale og lokale aktører vil vi derfor også i år forberede og presentere unike matopplevelser basert på lokale råvarer.

Program

Programmet går over 5 dager og er bygd opp rundt en fagkonferanse i Kirkenes de to første dagene, og faglige og kulturelle aktiviteter i Vadsø de tre siste dagene.

Kongekrabbekonferansen

Fagkonferansens hovedtema for året er marked og markedsføring av kongekrabbe. Spesielt vil det bli gitt fokus på det faktum at krabben går fra et volumprodukt til et nisje- og luksusprodukt. Dette påvirker alt fra hvordan vi høster den, hva vi gjør med den og ikke minst hvor og hvordan vi selger den. En viktig bolk blir dialogkonferanse mellom industri og fangstledd der konsekvensene av dette skiftet i marked og markedsføring

blir diskutert. Andre tema vil være FoU og forvaltning.

- Stock Management – hvordan bedre grunnlaget for bestandsberegning? Hva gjør andre land? Prøver å få foredragsholder fra New Zealand for å vise deres modell for bestandskartlegging og overvåking.
- Fra commodity til luksusprodukt. Kongekrabbens kvaliteter gjør at den i stadig større grad blir solgt i luksussegmentet. Hvordan påvirker dette markedsføring og salg?
- Levende fangst. Stadig større del av krabbene selges levende. Fokus på utfordringer og løsninger knyttet til bl.a. kvalitetsrutiner, logistikk og markedsutfordringer
- Fangst og behandling. Hvordan vil fiskernes fangstmetoder påvirkes av endringer i kongekrabbens endrede status og leveringskrav?
- FoU – Oppdatering på den siste utviklingen inn forskning på feltet. Fokus på aktørorientert forskning med betydning for operasjonelle strategier. Det vil legges vekt på et større samarbeid med russiske aktører.
- Dialogkonferanse fiskere-industri.
- Råvarens muligheter. Nasjonalt anerkjente mesterkokker jobber med kongekrabben og viser fram potensialet i råvaren.

Etter konferansen blir det bedriftsbesøk til Bugøyenes for å se levende lagring og produksjon.

Småskala matprodusenter og matfestival

Dag 3-4 vil ha det samme faglige fokus knyttet til markedstilgang og markedsføring, men nå med et bredere fokus i forhold til lokale matvareprodusenter og mataktører mer generelt. Med utgangspunkt i lørdagens matmarked, som aktørene ga svært gode tilbakemeldinger på i fjor, vil vi ha et faglig program på fredag og uttesting av konkrete virkemidler på lørdag. Av faglige aktiviteter kan vi nevne:

- Vi vil invitere flere internasjonale distributører som allerede er aktive i forhold til salg av kongekrabbe og som er interessert i å vurdere flere høykvalitetsprodukter fra regionen (både fra småskalaprodusenter og reindriftsnæringen) som tillegg til sitt eksisterende sortiment. Det vil blant annet gjennomføres møter mellom distributører og lokale produsenter.
- Nasjonalt anerkjente mesterkokker vil jobbe sammen med lokale råvarer for å utvikle nye retter og oppskrifter med dette som basis. Oppskriftene vil samles i et eget hefte som presenteres på lørdagen.
- Presentasjons- og salgsaktiviteter utvikles og presenteres på lørdagen.

- Matmarked. Fjorårets matmarked i Domstein videreutvikles med større fokus på profesjonalisering, en samlet presentasjon og inkludering av flere aktører fra hele fylket. Målet er å utvikle et matmarked i forhold til profesjonalitet, presentasjon og helhet. Et arbeid som fra og med neste års festival kan gjøre matmarkedet til en visningsplattform for mat fra Finnmark til nasjonale og internasjonale aktører.
- Arrangementet vil i år, som i fjor, inkludere store kulturelle opplevelser som knyttes direkte til lokal mat og matopplevelser. Dette vil bidra til både større publikumstilslutning og gi matfestivalen den oppmerksomhet den trenger, samt fungere som kulturelle innslag i de faglige arrangementene.
- **Dialogkonferanse – hvordan kan oppdrettere i Finnmark og på Kola samarbeide?**

På Kola er det en enorm utvikling i oppdrettsaktiviteten. Hvordan kan norske og russiske aktører samarbeide og lære av hverandre? Hva er felles utfordring? Hva er mulig samarbeidsområder?

Det er signalisert fra flere aktører på russisk side at de trenger samarbeid med Norge, ikke minst i Finnmark, som antas å ha noe av de samme utfordringer. Murmansk og Finnmark samarbeider politisk om dette. Det bør derfor være mulig å legge opp til en arena der næring og forvaltning møtes og drøfter dette.

Budsjett

Som det går frem av vedlagte budsjett så budsjetteres det med inntekter fra de fleste arrangementene. I tillegg går næringen inn med egeninnsats, og de aktuelle kommunene bidrar også i stor grad.

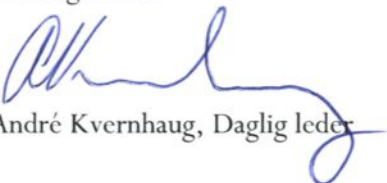
Totalbudsjett kongekrabbefestivalen 2012		
Fagkonferansen		
Konferanseaktiviteter	Ut	Inn
Innledere (reise, opphold)	140 000	
VIP-gjester, internasjonale kunder (reise og overnatting)	20 000	
Beverting	260 000	
Kulturinnslag	100 000	
Øvrige konferansekostnader		
Lokaler og tolkning	100 000	
Hotellutgifter	240 000	
Transport ekskursjoner	40 000	
Annen transport	10 000	
Administrasjon		
Design, trykk, profilutvikling, annonsering og mediaarbeid	140 000	
Prosjektledelse	150 000	
Regnskap og revisjon	20 000	
Annen administrasjon	60 000	
Diverse	75 000	
Festivalaktiviteter		
Faglige arrangement		
Møtekostnader	80 000	
Servering	40 000	
Kulturinnslag	30 000	
Matmarkedet		
Lokalleie	35 000	
Tilrettelegging lokaler	60 000	
Lyd/lys/scene	75 000	
Kulturelle arrangement	130 000	
Presentasjon og markedsarbeid	60 000	
Stab	50 000	
Øvrige aktiviteter		
Honorarer og teknisk produksjon	30 000	
Råvarer	120 000	
Kokker	50 000	
Administrasjon		
Design, trykk, profilutvikling, annonsering og mediaarbeid	140 000	
Prosjektledelse	150 000	
Regnskap og revisjon	20 000	
Annen administrasjon	60 000	
Diverse	80 000	
Sum kostnader	2 565 000	

Inntekter	
Billettinntekter	
Deltakeravgift fagkonferansen	300 000
Deltakeravgift matmarkedet	35 000
Billettinntekter fredag	50 000
Billettinntekter lørdag	70 000
Øvrige billettinntekter	30 000
Støtte og sponsing	
FHL	250 000
Råfisklaget	250 000
VRI Finnmark	100 000
Finnmark fylkeskommune	185 000
Innovasjon Norge	250 000
Vadsø Kommune	130 000
Sør-Varanger kommune	130 000
Sametinget	185 000
FKD	100 000
Barentssekretariatet	100 000
Sponsing	200 000
Annen støtte	200 000
Sum inntekter	2 565 000

Ta gjerne kontakt for utfyllende opplysninger.

Vennlig hilsen

André Kvernhaug, Daglig leder

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ørjan Stubhaug Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 24.09.2012
Arkivkode: K1-&37	Arkivsaksnr.: 12/567
Saksordfører: Aksel Emanuelsen	

SAKSGANG		
Behandling: Formannskapet	Møtedato: 10.10.2012	Saksnr.: 066/12

REGIONALE PLANSTRATEGI FOR FINNMARK 2012-2015, HØRINGSUTTALELSE

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	21.06.2012	OVERSENDELSESBREVET REGIONAL PLANSTRATEGI.PDF
2	24.09.2012	Regional planstrategi høringsdokument 12.6.pdf

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
13.01.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	VEDR. UTSETTELSE AV BEHANDLING AV REGIONAL PLANSTRATEGI
01.02.2012	I	Båtsfjord kommune	BÅTSFJORD KOMMUNES PLANSTRATEGI FOR 2012 - 2015
30.03.2012	I	Tana kommune	KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR TANA KOMMUNE

02.04.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	INNKALLING TIL REGIONALT PLANFORUM
02.05.2012	I	Båtsfjord kommune	BÅTSFJORD KOMMUNES PLANSTRATEGI FOR 2012 - 2015
13.06.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	HØRING - REGIONAL PLANSTRATEGI FOR FINNMARK 2012-2016
13.06.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	HØRING - REGIONAL PLANSTRATEGI FOR FINNMARK 2012-2016
16.07.2012	I	Båtsfjord Kommune	BÅTSFJORD KOMMUNES VEDTAK OM PLANSTRATEGI FOR 2012 - 2015
07.09.2012	I	Vadsø kommune	UTKAST TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI

Kort sammendrag:

Finnmark fylkeskommune sendte regional planstrategi på høring rett før sommerferien i juni. Regional planstrategi er et nytt verktøy i regional planlegging som skal vedtas av fylkestinget minst en gang hver valgperiode. Formålet er å få til en mer helhetlig, målrettet og forutsigbar planlegging for fylket. I den regionale planstrategien tas det stilling til hva som er de viktigste regionale utfordringene de neste årene, hvilke planer fylkeskommunen skal prioritere å utarbeide og hvem skal delta i det videre planarbeidet. Planstrategien viser også hvilke planspørsmål de enkelte planene skal omhandle.

Planstrategien har mange forventninger til samarbeid mellom viktige samfunnsaktører i Finnmark, deriblant kommunene. Samtlige regionale planer stiller krav til deltagelse og oppfølging. Samtidig er planstrategien en tydelig prioriteringsliste over hvilke planer berørte aktører i Finnmark skal samarbeide om.

Fylkeskommunen er opptatt av at regional planstrategi oppnår legitimitet og gjennomslagskraft i fylket, og oppfordrer følgelig kommunene til å levere sin høringsuttalelse til den regionale planstrategien.

Under følger administrasjonens forslag til høringsuttalelse til Finnmark fylkeskommunes regionale planstrategi.

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til Uttalelse:

**Høringsuttalelse til høringsutkast til Regional planstrategi for Finnmark
Sør-Varanger kommune**

Sør-Varanger kommune vil med dette levere en høringsuttalelse til høringsutkast for regional planstrategi for Finnmark 2012 – 2016. Denne uttalelsen berører Næringsutvikling i Nord, kompetanse i nord og Samferdsel og kommunikasjon i Nord.

Sør-Varanger kommune ser positivt på at næringsutvikling, kompetanse og samferdsel gis høy prioritet i planstrategien.

Næringsutvikling i Nord

Sør-Varanger kommune ser positivt på at Finnmarksfylkeskommune skal utvikle følgende planer; **1)** Regional vindkraftplan for Finnmark 2012-2019, **2)** Energistrategier for Finnmark 2015-2019, **3)** Mineralstrategier for Finnmark 2014-2019 og **4)** Landbruksstrategier for Finnmark 2013-2020. Sør-Varanger kommune vil komme med ytterligere innspill når disse er ute til offentlig gjennomgang.

Sør-Varanger kommune ønsker likevel at Finnmark fylkeskommune allerede i utfordringsdokumentet for den regionale planstrategien er tydeligere på hvor man ser for seg at lokale og regionale ringvirkninger i fra olje og gass, mineral, havbruks- og vindkraftressurser i Finnmark skal foregå. Eksempelvis har kystverket sagt *det ”det bare er Kirkenes som kan oppfylle de krav som stilles til en framtidig oljebasehavn i Øst-Finnmark. Flere av de øvrige havner kan, med større og mindre investeringer i infrastruktur, vurderes som mulige service- og basehavner”*.

Basert kompetansemessige, næringsmessige, naturmessige og geografiske fortrinn og ulemper så ønsker Sør-Varanger kommune at man i planstrategien er tydeligere på hvor og hvordan det skal prioriteres næringsutvikling Finnmark.

Kompetanse i nord

Sør-Varanger kommune ser positivt på at det er foreslått en ny regional plan for utdanning, og kommunen vil komme med ytterligere uttalelser når denne planen blir sendt ut på offentlig gjennomgang.

Sør-Varanger kommune ser at det et stort behov for å rekruttere kompetent arbeidskraft på alle nivå til Sør-Varanger kommune. I tillegg ser kommunen at de arbeidsplassene som krever høyere utdanning har en stor utskiftning av personale. Sør-Varanger kommune ser at det behov for å stimulere til at folk sysselsatt i kompetansearbeidsplasser blir værende i stillingene lenger.

Samferdsel og kommunikasjon i nord

Sør-Varanger kommune ser positivt på at gjeldende regional samferdselsplan skal rulleres. Sør-Varanger kommune vil komme med høringsuttalelser vedrørende denne planen når den er ute til offentlig gjennomgang.

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Adresseliste

Høring - Regional planstrategi for Finnmark 2012-2016

Finnmark fylkeskommune vil informere om at Fylkestinget i sak 12/15 vedtok forslag til Regional planstrategi for Finnmark 2012-2016, og inviterer med dette til bred offentlig høring av planstrategiforslaget.

Plan- og bygningsloven fastslår at fylkeskommunen skal vedta en regional planstrategi for fylket minst en gang i hver valgperiode og senest ett år etter konstituering av nytt fylkesting. Den regionale planstrategien prioriterer hvilke planer fylkeskommunen skal arbeide med de kommende årene.

Regional planstrategi får betydning for flere aktører i Finnmark. Godkjenning ved Kongelig resolusjon binder regionale statsetater til medvirkning i planarbeid, mens kommuner har både rett og plikt til å delta i utarbeidelse av planer som berører deres virke. Mange planforslag i den regionale planstrategien har forventninger til bred regional medvirkning, både i planprosessene og i oppfølging av planen. Det er derfor viktig at høringsinstansene vurderer sine ressurser og kapasitet i forhold til deltakelse i det foreslåtte planarbeidet, og gir til kjenne i høringsuttalelsen om de har merknader til både hva som er viktige regionale utfordringer og de foreslåtte planene.

Etter vedtak i Fylkestingssak 12/15 settes **høringsfrist til 30.9.2012**.

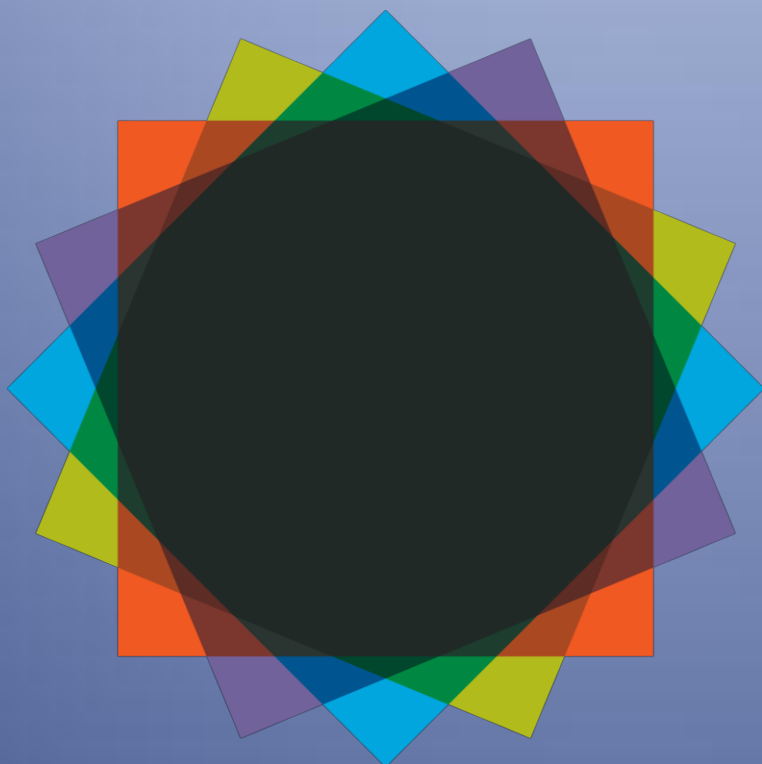
Fylkesmannen i Finnmark koordinerer høringsuttalelsene til regional stat og gir en felles høringsuttalelse til den regionale planstrategien innen fristen. Fylkesmannen vil derfor informere statsetatene nærmere om høringsprosessen for regional stat.

Høringsuttalelsene sendes enten per post til Fylkeshuset, 9815 Vadsø eller per e-post til postmottak@ffk.no. Eventuelle spørsmål rettes til regional planlegger Elina Hakala, elina.hakala@ffk.no

Med hilsen

Runar Sjøstad
fylkesordfører

Vedlegg 1. Regional planstrategi for Finnmark 2012-2016, Høringsdokument

Regional planstrategi for Finnmark 2012-2016

Høringsutkast 18.6.2012

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Utviklingstrekk i Finnmark.....	6
3.1 Næringsutvikling i nord.....	8
3.2 Kompetanse i nord.....	13
3.3 Samferdsel og kommunikasjon i nord..	15
3.4 Helse og miljø.....	17
3.5 Regionale kulturstrategier.....	21

Tabell 1. Oversikt over planarbeidet i Finnmark fylkeskommune 2012-2016

Tabell 2. Gjeldende planer som fases ut eller videreføres til neste planstrategi

1. Innledning

Visjon, verdier og muligheter i Finnmark

Finnmark fylkeskommunes visjon for fylket lyder: «Finnmark – der drømmer blir virkelighet». Gjennom samhandling og felles målrettet innsats bygd på humør, raushet og stolthet skal drømmene virkeliggjøres. Finnmarksnaturen skal forvaltes med tanke på både fremtidige generasjoner, trivsel og fritidsaktiviteter, og videreutvikling av næringslivet. Universell tilgjengelighet skal være førende for all planlegging. I Finnmark tar vi vare på hverandre, er gjestfrie og viser raushet for alle som kommer hit. Dette er noe av Finnmark fylkeskommunes verdigrunnlag, som også ligger i bakgrunnen for denne regionale planstrategien for Finnmark 2012-2016.

Finnmark er Norges største fylke i geografisk utstrekning, men har det laveste innbyggertallet. Både næringsliv og samfunnsliv er preget av områdets naturgitte forutsetninger; lang kyst og vide vidder, lange avstander mellom bebyggelse og nærhet til nabolandene, samt mangfold av kultur og språk. Disse ressurser vil fremtidig utvikling i Finnmark bygge på.

Finnmark fylkeskommune ser store utviklingsmuligheter innen energi- og mineralnæring, fiskeri- og havbruksnæring samt matproduksjon og opplevelsesnæring. Det er viktig å finne gode løsninger innenfor samferdsel og kommunikasjon, noe som legger til rette for videre vekst for fylket. Skolepolitikk og utdanning danner grunnlag for å styrke utviklingen ved å sikre samsvar mellom det regionale næringslivets behov og den kompetansen som utvikles. Samtidig med innovativ nyskaping i næringslivet, må bærekraftig forvaltning av arealbruken ivaretas i fellesskap, noe som sikrer ulike interessers muligheter til å utvikle seg i fylket.

Formålet med offentlig planlegging er å legge til rette for en god, bærekraftig samfunnsutvikling. Gjennom regional planlegging skal en stimulere den fysiske, miljømessige, helsemessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i en region. Regional planlegging kan være en god arena for å forene utviklingsaktører på lokalt og regionalt nivå og bygge tillit og lojalitet på tvers av forvaltningsnivå og mellom det offentlige og private. I planprosessene gis alle berørte en mulighet til å bli hørt om felles regionale saker. Regional planlegging innebærer forpliktende samarbeid som gir legitimitet og oppslutning om felles målsettinger og strategier. Gode langsiktige planer kan sikre felles forståelse og enighet om veien videre i Finnmark.

Regional planstrategi – Nytt verktøy for å samordne regional planlegging

Regional planstrategi er en strategi for planlegging. Planstrategien er hjemlet i plan- og bygningsloven, og den eneste obligatoriske planoppgaven for fylkeskommunen. Planstrategien er ikke selv en plan eller et måldokument, men et verktøy for å samordne regional planlegging i årene 2012-2016. Planstrategien avklarer hvordan overordna planlegging i Finnmark skal koordineres og hvor der er muligheter for samarbeid.

Grunnlaget for prioriteringer i planstrategien

Planbehovene skal utredes ved å beskrive utviklingstrekk, samt redegjøre for de viktigste utfordringer og utviklingsmuligheter i fylket. Utredningene er lovpålagt og skal danne

hovedgrunnlaget for å se planbehovene i regionen.

Utviklingstrekkene ser bak over i tid i den hensikt å få et overordnet overblikk av hva som har skjedd i Finnmark de siste årene. Utfordringene er status i dag – en prioritering av hva vi står ovenfor av problemstillinger som vi må ha fokus på fremover. Utviklingsmulighetene ser frem- over i tid, med fokus på hva som kan komme til å skje i Finnmark som får betydning for samfunnsutviklingen. Dette kan være muligheter som vil bidra til positiv samfunnsutvikling, men det kan også være muligheter som kan ramme negativt og må planlegges for.

Regjeringen sendte i juni 2011 nasjonale forventninger for regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene er ikke absolutte krav, men de vil danne grunnlag for godkjenning av planstrategien ved Kongelig resolusjon. Forventningene er heller ikke uttømmende, men utgjør en rekke forventninger til planer og planspørsmål som fylkeskommunene og kommunene bør prioritere spesielt de kommende årene. Det er opp til regionale aktører å vurdere hva som er viktigst å prioritere i sin region.

Planbehovene kan være mange, men prioriteringen mellom dem må stå i forhold til ressurser fylkeskommunen og de som skal medvirke har til rådighet i planstrategiperioden. Forsøk på å imøtekomme samtlige planbehov kan forringe kvaliteten på de endelige planene. Det å legge ned nødvendig tid og ressurser på noen få langsiktige planer, kan også på sikt spare fylkeskommunen og andre utviklingsaktører mye arbeid. En god og relevant plan kan i neste regionale planstrategi forlenges eller justeres i stedet for å rulleres i sin helhet, og det neste fylkestinget kan dermed prioritere andre planspørsmål.

Oppfølging av planstrategien – krav til planprosess og medvirkning

Når planstrategien er vedtatt ved Kongelig resolusjon, starter oppfølging. Planarbeidet skal avklare, koordinere og samordne mål og retningslinjer. Hvor krevende og omfattende planprosessene og oppfølgingen av planene vil være, avhenger av hvilke planspørsmål planene skal omhandle og hvilke virkninger planen skal få. Valg av plantype får også konsekvenser for planarbeidet. Planveilederen for Finnmark fylkeskommune har følgende plantyper: regionale planer, regionale strategidokumenter og temaplaner.

Regionale planer utarbeides for hele fylket eller deler av fylket, eller for tematiske problemstillinger. Regional stat, kommuner, Sametinget og andre berørte organisasjoner som er berørt av planarbeidet har rett og plikt til å delta. Regionale planer skal følge prosesskravene i plan- og bygningsloven, og det må derfor utarbeides et planprogram og handlingsprogram for hver enkelt plan. Planprogrammet utarbeides før selve planprosessen kan starte. Der avklares i hovedsak formålet med planen og hvilke utredninger som skal gjøres, samt en mer detaljert beskrivelse av planprosessen. Regionale planer skal også ha handlingsprogram med tiltak. Handlingsprogram skal rulleres hvert år i samarbeid med involverte parter, og skal knyttes til økonomiplanprosessen til fylkeskommunen.

Regionale strategidokumenter er planer som avklarer mål, strategier og ønsket retning i fylket på lik linje med regionale planer. Strategidokumenter kan utarbeides i samarbeid med relevante samarbeidspartnere, men det stilles ikke krav om at planprosessene må gjennomføres i henhold til formalkrav i plan- og bygningsloven. Dette betyr at det kun er fylkeskommunen selv som har plikt til å delta i arbeidet mens deltakelse fra andre berørte

parter kan reguleres gjennom en samarbeidsavtale.

Temaplaner er planer som kun gjelder for Finnmark fylkeskommune sin egen virksomhet. Noen temaplaner kan få betydning for folk i Finnmark, som tannhelseplanen, og slike må derfor sendes på høring til kommuner og andre aktører. Ut over det er det ingen krav annet enn til politisk behandling av planen.

Satsingsområdene i regional planstrategi

Regional planstrategi skal utrede planbehovet innenfor de satsingsområdene som fylkestinget i Finnmark har prioritert de kommende årene. Dette er:

- Næringsutvikling i nord
- Kompetanse i nord
- Samferdsel og kommunikasjon i nord
- Helse og miljø

Med disse satsingsområdene avgrensner fylkeskommunen hvilke temaer en utreder planbehovene for i denne planstrategiperioden. Noen planspørsmål er tverrfaglige og vil derfor falle under forskjellige planforslag, men i grove trekk utgjør satsingsområdene plattformen for denne planstrategien.

2. Utviklingstrekk i Finnmark

Finnmark er et fylke med enorme naturressurser. Tradisjonelt har fiskerinæringen vært den største og viktigste næringen i fylket, sammen med reindrift og landbruk. Ny utvikling innenfor næringer som energi og mineraler er i ferd med å gjøre Finnmark attraktiv for kraftutbyggere og aktører innen gruvedrift. Med en avklart delelinje i Barentshavet, og en ny minerallov ligger forholdene til rette for større leteaktivitet etter naturressurser både i Barentshavet og på land. Dette er drivkrefter som vil kunne få stor innvirkning både på den økonomiske og befolkningsmessige utviklingen i Finnmark de neste årene.

Befolkning

Finnmark er med sine 48 000 km² Norges største fylket i utstrekning, og med sine 73 787 innbyggere (pr. 01.01.2012) det minste fylket befolkningsmessig. Selv om folketallet øker, opplever de fleste kommunene i fylket en nedgang i folketallet. I perioden 1975 til 1989 var det en kraftig nedgang i befolkningen på kysten. I den etterfølgende vekstperioden tidlig på 1990-tallet var det senterkommunene og kommunene i Indre Finnmark som opplevde vekst i folketallet. I perioden 1995 til 2003 hadde alle finnmarkskommunene, med unntak av Alta, nedgang i folketallet mens det fra 2003 til 2008 var befolkningsvekst i de tre største finnmarkskommunene Alta, Sør-Varanger og Hammerfest. De siste tre årene har sju av kommunene hatt en økning i folketallet.

Det at folketallet reduseres i mange kommuner i Finnmark, spesielt på kysten, representerer samfunnsmessige utfordringer i form av mindre inntekter og større utgifter pr innbygger knyttet til velferdstilbudene.

Finnmark er også det fylket som har den største samiske befolkningen. Den samiske befolkningen har alltid bodd spredt over et stort geografisk område. Den demografiske utviklingen i de samiske bosetningsområdene har derfor i store trekk vært sammenfallende med utviklingen i resten av distrikts-Norge. Ulike former for minoritetspolitikk og minoritetspolitiske satsinger har påvirket utviklingen i disse områdene

Siden 2000 er antallet flyttinger til Finnmark redusert med 19,3 %, mens antallet flyttinger fra Finnmark er redusert med 26,8 %. Andelen innvandrere har økt og utgjør nå 7,9 % av Finnmarks befolkningen. Den største økningen i andel innvandrere har skjedd i de vestlige kystkommunene. I Måsøy og Nordkapp har innvandrerbefolkningen økt fra 2 % til henholdsvis 9,3 og 6,9 % av befolkningen i perioden fra 2000 til 2010. Flere kystkommuner i øst har hatt en nedgang i innvandrerbefolkningen i den samme perioden. Den største innvandringsgruppen i fylket kommer fra Russland. Båtsfjord kommune har størst andel innvandrere, med 14,2 % av befolkningen. Innvandrerbefolkningen er størst i de regionale sentrene.

Andelen 13-19 åringer har økt fra 8,2 % av befolkningen i fylket i 2000 til 10 % i 2010. I den samme perioden har andelen barn og unge under 13 år blitt redusert fra 19,1 % til 16,2 % av befolkningen. Reduksjonen har vært størst i aldersgruppen 1-5 år. Dette har konsekvenser for tilbudsstrukturen innenfor barnehage- og skolesektoren, og på sikt vil dette også få konsekvenser for rekrutteringen til høyskolesektoren og arbeidsmarkedet i fylket.

Aldersgruppen 20-44 år er redusert fra å utgjøre 37 % av befolkningen i 2000 til 32,8 % i 2010, mens aldersgruppen mellom 45 og 66 år har hatt en forholdsvis stor økning. Denne aldersgruppen har økt fra 24,3 % i 2000 til 28,5 % i 2010. Hvis ikke innflyttingen til fylket øker, vil dette føre til at andelen pensjonister vil bli større i årene som kommer.

Ved inngangen til 2010 var det 48,9 % kvinner i Finnmark. Dette er den laveste kvinneandelen blant alle fylkene i landet og andelen har sunket fra 49,1 % siden 2000. Det er store forskjeller mellom kommunene. Høyest kvinneandel finner vi i Sør-Varanger, som ved inngangen til 2010 var den eneste kommunen i Finnmark med høyere andel kvinner enn menn. Den laveste kvinneandelen finner vi i Loppa og Lebesby, med henholdsvis 45,6 og 46,6 %. Lav kvinneandel i befolkningen kan gi flere samfunnsmessige konsekvenser. Det er for eksempel ofte kvinner som arbeider i offentlig tjenesteyting, spesielt innen helse og omsorg. Med en stadig aldrende befolkning og en lavere kvinneandel, kan en slik utvikling på sikt forsterke utfordringene for velferdstilbudene i Finnmark.

Sysselsetting og utdanning

Arbeidsledigheten i Finnmark er lav og har i 2011 ligget mellom 2,8 % og 3,6 %. Det er store sesongvariasjoner i arbeidsledigheten. For menn er arbeidsledigheten lavest ved slutten av året, og høyest på nyåret. For kvinner er arbeidsledigheten høyest om sommeren. De siste årene har Vardø og Kautokeino ligget på ledighetstoppen blant menn i Finnmark. Sør-Varanger har hatt lav arbeidsledighet blant menn. Sør-Varanger og Nesseby er de kommunene som har hatt lavest ledighet blant kvinner de siste årene.

I 2010 var 40,5 % av de sysselsatte i Finnmark ansatt i offentlig administrasjon og tjenesteyting. 13,1 % jobbet innenfor privat tjenesteyting (personlig tjenesteyting, teknisk tjenesteyting, informasjon og kommunikasjon og finansiering og forsikring). Handel, transport og servicenæringer sysselsetter 22,2 %, mens 15,8 % arbeider i primær-næringer og industri (inkludert elektrisitet, vann og renovasjon).

I 2009 var det jordbruk, skogbruk og fiskerinæringene som sysselsatte flest menn bosatt i innlands- og kystkommunene i Finnmark. Blant menn bosatt i de regionale senterkommunene var det bygge- og anleggsvirksomhet som hadde flest sysselsatte. Helse- og sosialtjenester hadde flest sysselsatte blant kvinner i 2009, i alle regioner i Finnmark.

Andelen med høyere utdanning i Finnmark økte i perioden 2004 – 2009 fra 21 % til 22,4 %. Selv om utdanningsnivået i Finnmark øker så henger landsdelen etter utviklingen i landet sett under ett. I 2009 hadde 3,5 % av befolkningen i Finnmark en lengre høyere utdanning (mer enn 4 år på høgskole eller universitet), mens det tilsvarende tallet på landsbasis var 6,5 %.

Utdanningsnivået er høyest i de regionale senterkommunene (Alta, Vadsø, Kirkenes og Hammerfest) og de samiske kommunene (Karasjok, Kautokeino, Porsanger, Tana, og Nesseby). Lavest utdanningsnivå er det i kystkommunene Hasvik, Loppa, Måsøy, Gamvik, Berlevåg og Båtsfjord. Andel av befolkningen som kun har fullført grunnskole går ned. I 2010 hadde 38,2 % av Finnmarks befolkning over 16 år fullført grunnskole, og 38,9 % fullført videregående.

3.1 Næringsutvikling i nord

Finnmark er rikt på mange områder, med stort mangfold av verdifulle naturressurser. Mulighetene for næringsutvikling er store. Dette er ikke bare viktig for Finnmark, men også for Norges internasjonale posisjon i nordområdene. De næringsmessige mulighetene som finnes i nordområdene må benyttes på en bærekraftig måte og brukes til å skape nye arbeidsplasser og økt

verdiskaping. En slik utvikling vil bidra til økt folketall, god økonomi og gode levevilkår.

Det er imidlertid flere utfordringer knyttet til fylkets muligheter til å utnytte det store potensiale. Noen av disse er næringsspesifikke, mens andre er gjennomgående for de fleste eller alle næringsområder.

Overordnede utfordringer for næringsutvikling i nord er knyttet til hvordan vi skal:

- sikre lokale og regionale ringvirkninger av olje og gass, mineral-, havbruks- og vindkraftressurser i Finnmark
- sikre primærnæringene nye arbeidsplasser gjennom gode rammevilkår
- styrke fiskerinæringen gjennom at tilstrekkelig mengde fersk fisk av høy kvalitet leveres til landanleggene
- få til videreforedling basert på råstoff i fiskeri- og havbruksnæring
- stimulere til økt satsing på vinterturisme i Finnmark, samt bidra til å utvikle kvalitetssikringssystemer for reiselivsnæringen i Finnmark
- videreutvikle lokal leverandørindustri til petroleumsnæringen
- sikre Finnmarks interesser gjennom utvikling av egen bergverksplan
- sikre landbruket i Finnmark gjennom å videreføre arbeidet med en regional landbruksmelding
- tilpasse lokalt til internasjonale drivkrefter, bl.a. gjennom å utvikle en plan for internasjonalt nærings- og kultursamarbeid, samt med vekt på økt nordkalottsamarbeid, samt bidra til utvikling av etiske retningslinjer for næringssamarbeid i nord, herunder over grensene i nordområdene.
- utvikle en nordområdestrategi for Finnmark
- legge til rette for at bruk av arealer i Finnmark bidrar til økt verdiskaping og nye arbeidsplasser og annen utvikling, f.eks gjennom arealplaner og ved å ta hensyn til primærnæringene i utbyggingssaker
- fortsette å utvikle kulturnæringsarbeidsplasser i Finnmark

Utfordringer fra andre satsingsområder som også knyttet til næring er hvordan vi skal:

- styrke forsyningssikkerheten for elektrisk kraft ved utbygging av 420 KV-linje til Varangerbotn samt å sikre økt nettverkskapasitet for utbygging av vindkraft
- ytterligere styrke målrettet grensekryssende folk-til-folk samarbeidet i nord, bl.a. gjennom Barentssekretariatet

De viktigste planbehovene er knyttet til utvikling av olje- og gassindustri, mineraler, fiskeri og primærnæringer. Der er behov å skape lokale ringvirkninger av naturressurser, tilrettelegge for nyskaping og en lokal tilpassing til internasjonale drivkrefter. I tillegg må det rettes særlig fokus på nordområdepolitikk og samarbeidsforbindelser over grensene.

Det regionale utviklingsprogrammet (RUP) vil være et overordnet strategisk dokument, som legger føringer for de regionale bransjespesifikke strategiene og det internasjonale strategidokumentet. RUP vil ha årlige handlingsplaner som samler innsatsen for næringsutvikling på en effektiv og helhetlig måte.

For kommende planperiode foreslås følgende regionale strategier: Regionalt utviklingsprogram, Energistrategier for Finnmark, Internasjonale strategier for Finnmark samt Fiskeri- og havbruksstrategier for Finnmark. Det vil også bli utarbeidet et nytt strategisk dokument som ivaretar behov for regionalpolitiske rammer og retninger for mineralsatsingen i Finnmark. Et annet nytt strategidokument vil være Landbruksstrategier for Finnmark, som Fylkesmannen i Finnmark vil ha ansvar for å utarbeide.

Regionalt utviklingsprogram (RUP) 2014-2023

Den største utfordringen er å sikre at fylkets naturressurser og næringsvirksomhet skaper regionale ringvirkninger og arbeidsplasser i fylket. I konkurranse med det nasjonale og globale markedet vil den største faktoren for Finnmark være å fremstå som attraktiv og konkurransedyktig for industri- og bedriftsetableringer, investeringer og kompetent bofast arbeidskraft.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Nærings og samfunnsutviklin gjennom verdiskaping og vekst
- Attraktivitet og konkurransedyktighet
- Nyskaping og innovasjon gjennom kompetanseheving og bedriftsrettet FoU
- Tilrettelegging for logistikk og infrastruktur
- Samarbeid på tvers av sektorer, interesse miljøer og fagmyndigheter
- Omdømme
- Internasjonalisering og økt markedstilgang

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtatt av plan i fylkestinget 2013

Medvirkning:

Prosessen med utarbeidelse og forankring av RUP og tilhørende strategidokumenter sikres gjennom bred involvering gjennom RUP-partnerskapet (KS Finnmark, NHO og LO, Høgskolen i Finnmark, Næringshagenettverket, Fiskeridirektoratet region Finnmark, Fylkesmannen, Sametinget, IN Finnmark og FeFo). I tillegg involveres ulike interessegrupper og organisasjoner, offentlige aktører, UPU, eldrerådet og rådet for likestilling av funksjonshemmede, politiske partier, forum innen næring og friluftsliv/miljø, Forsknings og Utviklings (FoU)-miljø og næringsliv gjennom høring.

Regional vindkraftplan for Finnmark, 2012-2019

I Finnmark er det et betydelig produksjonspotensial for vindkraft. Utfordringene for utbygging av vindkraft i Finnmark handler om å sikre regionale og lokale ringvirkninger, tilrettelegge for nødvendig infrastruktur og bidra til å løse interessemotsetninger. Ved å utvikle dialog og samarbeid mellom ulike miljø- og næringsinteresser kan fylkeskommunen bidra til en forsvarlig vindkraftutbygging og positiv næringsutvikling. En kritisk faktor vil være å få fortgang i arbeidet med utbygging av ny og forsterket linjekapasitet til- og i Finnmark.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Verdiskaping og ringvirkninger
- Infrastruktur og nettkapasitet
- Dialog og samarbeid om bruk av arealer

Type plan:

Regional plan som følger plan- og bygningslovens § 8

Tidsfrist:

Vedtatt planprogram i 2011

Vedtatt av plan i fylkestinget 2012

Planen skal vare 8 år

Medvirkning:

De samme miljøer og aktører som involveres gjennom RUP-programmet.

Energi strategier for Finnmark, 2015-2019

Barentshavet oppfattes som et fremtidig internasjonalt tyngdepunkt innenfor petroleum. I tillegg har Finnmark det beste utgangspunktet for landbasert vindkraft i Norge og produksjon av tidevannskraftverk. Den største utfordringen blir å bidra til at ressursutnyttelsen gir verdiskaping og ringvirkninger i regionen. En viktig utfordring vil være tilrettelegging av nødvendig infrastruktur f.eks. gjennom utbygging av kraftlinjer. Fremtidig vekst og utvikling vil kreve et tettere samarbeid mellom FoU og industriaktører samt utvikling av nasjonale og internasjonale nettverk. I tillegg vil det være en stor utfordring å sikre nødvendig kompetent arbeidskraft og videreutvikle lokal leverandørindustri til petroleumsnæringen.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Verdiskaping og ringvirkninger
- Kompetent arbeidskraft
- Infrastruktur
- Industri og bedriftsutvikling
- Kompetanseutvikling og FoU

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtatt av plan i fylkestinget 2014

Medvirkning:

De samme miljøer og aktører som involveres gjennom RUP-programmet.

Mineralstrategier for Finnmark, 2014-2019

Finnmark har svært rike mineralressurser og mineralnæringen har stort potensial som vekstnæring i fylket. Det er økende interesse for leting etter og utvinning av mineraler i Finnmark, og fylket vil være et viktig mineralfylke i nasjonal sammenheng. Utfordringen er å avklare og finne gode løsninger for bruk av arealer til lands og til vanns i tilknytning til mineralutvinning, samt bidra til at ressursutnyttelse gir verdiskaping og ringvirkninger i regionen.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Verdiskaping og ringvirkninger
- Omdømme og rekruttering av kompetent arbeidskraft
- Dialog og samarbeid om bruk av arealer
- Infrastruktur

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtak av plan i fylkestinget 2013

Medvirkning:

De samme miljøer og aktører som involveres gjennom RUP-programmet.

Internasjonale strategier for Finnmark, 2015-2019

Verdens interesse for nordområdene er stadig økende og regjeringen Stoltenberg har definert nordområdene som Norges viktigste strategiske område. En av de sterkeste drivkreftene er petroleum, mineraler og fiskeri. Den fremtidige utfordringen vil være å sikre regionale og lokale ringvirkninger av naturressursene. Det vil også være viktig å skape rammer for en positiv samfunnsutvikling i Barentsregionen og i Nordkalottområde ved å utvikle en felles nærings- og serviceregion samt felles bo- og arbeidsmarked. Dette vil fordre at det regionalpolitiske nivået vil være en sentral premisseleverandør for fremtidig utvikling av nordområdene. I tillegg vil det være en utfordring og ytterligere styrke målrettet grenseoverskridende samarbeid i nord, bl.a. gjennom Barentssekretariatet.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Nærings- og samfunnsutvikling
- Internasjonalt og grenseregionalt samarbeid
- Nordområdesatsing
- Smidig og effektiv tollbehandling, grensepassering, og utveksling av arbeidskraft
- Logistikk og infrastruktur

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtak av plan i fylkestinget 2014

Medvirkning:

De samme miljøer og aktører som involveres gjennom RUP-programmet.

Fiskeri og havbruksstrategier for Finnmark, 2015-2019

Fiskeri- og havbruksnæringa bidrar til store verdier for Finnmark og gir viktige nasjonale eksportinntekter. Utfordringen for fiskerinæringa er å sikre jevn råstoffleveranse til industrien. Det vil også være viktig å opprettholde en variert kystflåte samt sikre kvotegrunnlaget i Finnmark.

En av hovedutfordringene i havbruksnæringa er å tilrettelegge for utnyttelse av produksjonspotensialet på en effektiv og bærekraftig måte samt fremskaffe tilstrekkelig og riktig kunnskapsgrunnlag knyttet til etablering av nye og større lokaliteter/anlegg.

Fremtiden for sjømatnæringa i Finnmark vil være å utnytte naturgitte fortrinn gjennom satsing på ren og fersk sjømat, samt utvikle et godt omdømme for å styrke rekrutteringen til fiskeri- og havbruksnæringa. Et sterkere markeds- og produktfokus vil også være avgjørende for å ta større internasjonal markedsandel. Det krever et godt samarbeid mellom næring og FoU.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Verdiskaping og ringvirkninger
- Kvotegrunnlag og ressursutnyttelse
- Bærekraftig vekst og utvikling i havbruksnæringa
- Rekruttering og omdømme
- Kompetanseutvikling og FoU

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtak av plan i fylkestinget 2014

Medvirkning:

De samme miljøer og aktører som involveres gjennom RUP-programmet.

Landbruksstrategier for Finnmark, 2013-2020

Landbruket i Finnmark har i kombinasjon med de andre primærnæringene alltid vært en viktig næringsvei, og representerer en viktig rolle for bosetting og tjenesteproduksjon i fylket. Melkeproduksjon er den driftsformen som sysselsetter flest, men for å videreføre driften og kunne øke produksjonen kreves større investeringer. Det er store utfordringer knyttet til økonomi, kapital til fornyelse av driftsapparatet og rekruttering. Gjennomsnittsalderen på gårdbrukerne er høy, næringa er ikke attraktiv nok for ungdom. Det er et stort potensial for nisjeprodukter innen landbruk, dersom matnæringa blir mer markedsorientert og satser på produktutvikling.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Bosetting og sysselsetting
- Utvikling av primærlandbruket
- Utvikling av bygdenæring
- Videreforedling av varer og tjenester
- Omdømme og rekruttering
- Kompetanseutvikling

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Vedtak av plan i fylkestinget 2013

Medvirkning:

Fylkesmannen i Finnmark ønsker å involvere RUP-partnerskapet og relevante aktører og interesseorganisasjoner i landbruksnæringa.

I tillegg kommunene, faglagene, veiledningstjenesten, samvirkeorganisasjoner.

3.2 Kompetanse i nord

For å sikre fylkets ungdommer konkurransegrunnlag i høyere utdanning og i et framtidig arbeidsmarked i Finnmark, og for å sikre samfunns- og næringsutviklingen i Finnmark, må kompetanse på alle nivå i utdanningsløpet heves.

Skolepolitikken er viktig for regional utvikling i Finnmark, noe som viser seg spesielt ved at det må være samsvar mellom den kompetansen som utvikles og det regionale næringslivets behov. Ikke minst gjelder dette for de yrkesfaglige utdanningene, som kan ha svært god nytte av et gjensidig samarbeid med næringslivet.

Innenfor kompetanse og forskning ligger utviklingsmulighetene nært knyttet til muligheter for mer samarbeid. Målet er å se hele utdanningsløpet i en sammenheng fra barnehage til gjennomført videregående skole og videre til høyere utdanning. Ulike offentlige aktører har ansvar for ulike stadier

i utdanningen, og det vil kreve gode samarbeidsarenaer som er knyttet til felles forpliktende målsettinger og strategier for å nå målet. Samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene, andre offentlige aktører og næringslivet i overordnet plan-legging, kan danne grunnlag for gode relasjoner lokalt mellom utdanningsinstitusjonene, noe som er med å fremme innovasjon og utvikling.

Utdanningsinstitusjoner på alle nivåer besitter mye kompetanse som i seg selv kan bidra til positiv regional utvikling i fylket. På den andre siden kan et tettere samarbeid på kryss av forvaltningsnivåene sikre det kompetansebehovet utdanningsinstitusjonene selv trenger i form av lærere og pedagoger. For å dekke påpekt planbehov foreslår Finnmark fylkeskommune at det utarbeides en Regional plan innen opplæring, kompetanse og forskning for Finnmark.

Overordnede utfordringer for kompetanse i nord er knyttet til hvordan vi skal:

- sikre høy kvalitet i videregående skole i Finnmark
- sikre samarbeid med kommunene om grunnopplæringen slik at flere elever fullfører og består videregående opplæring
- sikre samarbeidet med næringslivet og kommunene slik at vi får opprettet flere praksisplasser og læreplasser
- sikre samarbeidet og samhandlingen med næringslivet slik at ungdommene får økt kunnskap om næringsvirksomhet og framtidige arbeidskraftbehov i Finnmark
- gi et helhetlig og desentralisert tilbud med høy kvalitet innenfor videregående opplæring gjennom trygge og forutsigbare rammebetingelser
- samarbeide med kommunene og utdanningsinstitusjonene for å tilrettelegge for høyere utdanning til voksne der folk bor
- bidra til å rekruttere nødvendig kompetanse til Finnmark
- styrke forskning i og for Finnmark og å styrke forskningsnettverket i Finnmark med utgangspunkt i forskningsinstitusjonene i fylket

Regional plan innen opplæring, kompetanse og forskning for Finnmark

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Se hele utdanningsløpet i sammenheng
- Knytte offentlige aktører og næringslivet tettere sammen gjennom regionalt samarbeid Rekruttering av lærere og elever
- Gjennomføring av videregående utdanning Læreplasser
- Finansiering og organisering av tilbud i videregående skole, fagskole og høyere utdanning

Type plan:

Regional plan etter plan- og bygningslovens § 8

Kompleksiteten i utfordringene kan kun løses gjennom et forpliktende samarbeid der kommuner, fylkeskommunen, utdanningsinstitusjonene på høyere nivå, NAV og arbeids- og næringslivet spiller på lag.

Tidsfrist:

Oppstart av arbeidet med regional plan innen opplæring, kompetanse og forskning vil trolig skje i løpet av våren 2013.

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune

- Kommunene i Finnmark
- KS
- Fylkesmannen i Finnmark
- Høgskolen i Finnmark
- Sametinget
- Arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner
- NAV
- FoU- miljøer
- Opplæringskontor
- Andre interesseorganisasjoner

Opplegget for medvirkning:

Denne regionale planen vil bygge på det etablerte partnerskapet Ny Giv mellom fylkeskommune, kommunene og NAV. Det å sikre regional utvikling gjennom utdanning er så viktig for Finnmark at partnerskapet må knyttes til en plan der selve planen får konsekvenser for samarbeidet og deltagerne har reell innflytelse.

I en utdanningskontekst er også arbeids- og næringslivet sentrale aktører, både med omsyn til læreplasser, samarbeid under opplæringsløp i VG1 og VG2 og som motivator. I en regional plan er det derfor behov for et tett og tillitsfullt samarbeid med næringslivet. En plan som følger kravene i plan- og bygningsloven kan i seg selv skape tillit i arbeidet, og sikre at aktørene erfarer at planen får betydning også etter at den er vedtatt gjennom årlige rullinger av handlingsprogram.

3.3 Samferdsel og kommunikasjon i nord

Samferdsel og kommunikasjon er et fundament for regional utvikling i Finnmark. Samferdselspolitikk vil påvirke og delvis styre både næringsutvikling, kompetanseutvikling og bosettingsmønster i regionen. Infrastrukturen i fylke må være helhetlig for å styrke og tilrettelegge for næringsutvikling lokalt og regionalt, samt sikre gode transportårer over nasjonale grenser.

Innenfor samferdsel ligger det muligheter på utvikling nært knyttet til tett samarbeid. Samarbeid mellom fylkeskommunen, kommunene, transportetatene (Avinor, jernbanelivet, Statens vegvesen og Kystverket), og næringslivet gjennom overordnet planlegging kan danne gode relasjoner og gi løsninger for infrastruktur og kommunikasjon som legger til rette for videre vekst for regionen.

De største utfordringene i Finnmark i forhold til samferdsel ligger i investeringer som er tilpasset til framtidige vekst og utvikling i fylket. Store avstander, liten befolkning og værharde områder gir utfordringer på utbygging, vedlikehold og drift av gode kommunikasjonslinjer i Finnmark. Havner, veier, flyruter og forbindelser over til nabolandene må sees i et helhetlig perspektiv. Nøkkelen til å løse framtidige utfordringer ligger i forbindende samarbeid mellom ulike aktører.

Gjeldende plan på området er Regional samferdselsplan 2010-13 med tilhørende handlingsprogrammer for fylkesveger og kollektiv. Denne planen foreslås å rulleres til en Regional transportplan for Finnmark.

Overordnede utfordringer i samferdsel og kommunikasjon i nord er knyttet til hvordan vi skal:

- tilrettelegge og styrke nødvendige flyruter, med rimelige priser i Finnmark
- videreutvikle fibernettet i Finnmark
- styrke forsyningssikkerheten for elektrisk kraft ved utbygging av 420 KV-linje til Varangerbotn samt å sikre økt nettverkskapasitet for utbygging av vindkraft
- ytterligere styrke målrettet grensekryssende folk-til-folk samarbeidet i nord, bl.a. gjennom Barentssekretariatet
- etablere fremtidsrettede havner, servicetjenester og infrastruktur for å betjene økt sjøtransport i nord
- få en kraftig økning av statlige bevilgninger til nybygg, vedlikehold, trafiksikring og rassikring innenfor veisektoren
- få etablert internasjonale transportårer, herunder jernbaneforbindelser til Finnmark
- utvikle felles bo- og arbeidsmarkedsregioner i Finnmark

Regional transportplan for Finnmark

Hovedansvaret for infrastruktur og kommunikasjon i Finnmark er delt mellom staten og fylkeskommunen. Fylkeskommunen har ansvaret for fylkesveger, buss, ferge og hurtigbåt. Staten har ansvaret for riksvegene, fiskeri og stamnetthavner, jernbane og flyplasser. Fylkeskommunen har en påvirkende rolle på de statlige investeringene knyttet til riksveger, havner og flyplasser gjennom Nasjonal Transportplan (NTP). I tillegg til å påvirke tilbudene knyttet til fly, hurtigruten og posttjenester.

En regional transportplan vil se samferdsel i en helhetlig sammenheng mellom de forskjellige aktørene. Offentlige aktører og næringslivet vil knyttes tettere sammen gjennom regionalt samarbeid. Planen må ivareta interesser som stedsutvikling, klima, universell utforming og miljø.

Kompleksiteten i utfordringene kan kun løses gjennom et forpliktende samarbeid der kommuner, fylkeskommunen, næringslivet og fagetatene spiller på lag. Hovedansvar for utarbeidelsen av planen er hos samferdselsavdelingen i Finnmark fylkeskommune.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Fylkesveger
- Kollektiv
- NTP
- Hurtigruta
- Havner
- Godstransport
- Flytrafikk
- Trafikksikkerhet
- Internasjonal jernbaneforbindelser

Type plan: Regional plan som følger plan – og bygningslovens § 8

Tidsfrist:

Vedtak av planprogram 2012 Vedtak av planen 2013

Planen skal ha et 12-års perspektiv

Medvirkning:

Kommunene i Finnmark, Transportetatene, Fylkesmannen i Finnmark, kollektivtrafikkforeningen, aktuelle aktører innenfor næringslivet.

Internt sentraladministrasjonen FFK: Areal- og kulturvern avdeling, opplæringsavdeling, næringsavdelinga

3.4 Helse og miljø

Helse

Å legge til rette for en utvikling som fremmer folkehelsen i Finnmarks befolkning er også å legge til rette for en positiv samfunnsutvikling på alle områder. Friskere mennesker som lever aktive gode liv er samfunnets viktigste ressurs.

Folkehelsearbeid er politikkområde som utfordrer utformingen av andre politikkområder med hensyn til mål og ressursbruk. Folkehelse må ivaretas i all planlegging i og på tvers av alle sektorer. Folkehelsearbeid er gjennomgående perspektiver, mens det samtidig er egne satsingsområder.

For å dekke planbehov i området foreslår Finnmark fylkeskommune at det lages Folkehelseplan og Tannhelseplan for Finnmark.

Tannhelseplan for Finnmark

Relevante planspørsmål knyttet til:

Fylkeskommunen har ansvar for lovpålagt tannhelsetjeneste, og det er behov for å rullere tannhelseplanen som en temaplan med 6 ukers ekstern høring.

Type plan: Temaplan

Tidsfrist: Ferdigstilt innen 2013

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune

Folkehelseplan for Finnmark

Målet med folkehelsearbeidet i Finnmark er å forebygge og fremme folkehelsen i befolkningen. Gjennom mobilisering, partnerskap og allianser med kommuner, institusjoner og organisasjoner skal Finnmark fylkeskommune fungere som en pådriver og samordner for folkehelsearbeidet i regionen.

Relevante planspørsmål knyttet til:

Planspørsmål for strategidokument om folkehelsearbeid i Finnmark vil omhandle helsetilstanden i Finnmark og positive og negative påvirkningsfaktorer på folkehelsen. Dette omfatter grovt skissert følgende områder: Livsstil og levevaner, levekår og oppvekstforhold, barn og unge, demografi, psykisk og fysisk helsetilstand, sosiale faktorer som utdanningsnivå, inntekt og yrkesdeltagelse.

Type plan:

Regionalt strategidokument

Tidsfrist:

Oppstart vår 2013, ferdig stilt og vedtatt høst 2014.

Medvirkning:

Representanter fra Fylkesmannen, fylkeskommunen, kommuner, institusjoner, organisasjoner og frivillig sektor vil bli invitert til å delta i utviklingen av regional strategi for folkehelsearbeid i Finnmark.

Overordne utfordring i helse er knyttet til hvordan vi skal:

- styrke folkehelsearbeidet, herunder gjennom samarbeid med kommunene

Miljø

En god forvaltning av fylkets arealer vil sikre en bærekraftig regional utvikling. Ny behov for å ta i bruk nye arealer vil kunne medføre at det blir flere og større arealkonflikter mellom ønsket om endret arealbruk, ulike vernehensyn eller annen næringsaktivitet. Fylkeskommunen har et spesielt ansvar for å planlegge for Finnmarks interesser i forhold til nasjonale krav og retningslinjer.

Både kommuner og andre sektor-myndigheter sitter på kunnskaper om arealene i Finnmark og forvalter lovverk som legger rammer for arealbruken. En ser nå behovet for å samle og samordne dette kunnskapsgrunnlaget på tvers av de ulike organene. Et godt forankret samarbeid mellom kommuner og utbyggere, både private og offentlige, samt regionale og statlige forvaltningsorgan vil danne grunnlaget for en regional arealplan.

En langsiktig regional plan for arealutvikling vil sikre ulike arealverdier og gi forutsigbarhet i arealplanleggingen. En vil på en oversiktlig måte kunne synliggjøre ulike arealinteresser i Finnmark, øke allmenn kunnskap om de ulike interessenes arealbehov og bidra til at det etableres en arena for å løse arealkonflikter i fremtiden.

I tillegg til overordnet rammeverk er det behov for å se noen enkelte planspørsmål i et regionalt perspektiv som for eksempel kjøpesenteretableringer og beredskap ved oljeforurensning.

For å ivareta planbehov foreslår Finnmark fylkeskommune følgende planer opparbeides i denne planperiode: Regional plan for arealutvikling, Vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark 2016 – 2021, Regional plan for kulturminner og kulturmiljø

Overordnede utfordringene i miljø er knyttet til hvordan vi skal:

- bidra til bærekraftig håndtering av avfall og utslipp fra industri og næring
- arbeide for miljøvennlig produksjon av energi, f.eks. gjennom vindmølleanlegg, tidevanns og bølgekraftsanlegg
- legge til rette for internasjonalt samarbeid i nordområdene i samband med miljøovervåking, beredskap og aksjoner

Utfordringer fra andre satsingsområder som også knyttet til miljø er hvordan vi skal:

- *legge til rette for at bruk av arealer i Finnmark bidrar til økt verdiskaping og nye arbeidsplasser og annen utvikling, f.eks gjennom arealplaner og ved å ta hensyn til primærnæringene bygningsaker*

Regional plan for arealutvikling

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Ressursbaserte næringers arealbehov
- Bruk av natur og kulturlandskap
- Friluftslivsområder
- Uberørte områder
- Klimatilpassing
- Kjøpesenter-etableringer
- Universell utforming
- Beredskap ved oljeforurensning og atomtrusselbildet
- Framtidige klimaendringer som økt fare for flom og skred

Innenfor noen områder kan det være fornuftig å knytte arealpolitiske retningslinjer til en plan for å skape rom for utbygginger.

Type plan:

Regional plan etter plan- og bygningslovens § 8

Tidsfrist:

2. halvår 2013: Oppstart av utarbeidelse av planprogram og arbeid med kunnskapsgrunnlaget.

2. halvår 2014: Oppstart av planarbeidet

Innen utgangen av 2015: Vedtak av plan

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune leder arbeidet
Fylkesmannen i Finnmark
Kommuner
Reindriftsforvaltningen
Statens vegvesen
Kystverket
Fiskeridirektoratet
NVE
AVINOR
Forsvaret
Sametinget

Referansegruppe bestående av representanter for berørte rettighetshavere og private og almene brukerinteresser

Vannforvaltningsplan for vannregion Finnmark 2016 - 2021

Relevante planspørsmål knyttet til:

Fastsette miljømål for vannforekomster som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av disse.

Type plan:

Regional plan etter plan- og bygningslovens § 8

Pålagt utarbeidet med hjemmel i Vannforskriften

Tidsfrister:

Planprogram vedtatt desember 2011

Forvaltningsplan og tiltaksprogram sendes på offentlig høring innen 1. juli 2014

Vedtak av plan innen utgangen av 2015

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune
Fylkesmannen i Finnmark
Kommuner
Berørte sektormyndigheter
Referansegruppe bestående av representanter for berørte rettighetshavere og private og almene brukerinteresser.

(Følger av §22 i Vannforskriften)

Regional plan for kulturminner og kulturmiljø

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Eldre tids kulturminner
- Nyere tids kulturminner
- Gjenreisningsbygg
- Krigsminner
- Immaterielle kulturminner

Type plan:

Regional plan etter plan- og bygningslovens § 8

Tidsfrister:

Planprogram vedtatt oktober 2009

Forvaltningsplan og tiltaksprogram sendes på offentlig høring medio 2013

Vedtatt av plan innen utgangen av 2013

Medvirkning:

Finnmark fylkeskommune

Sametinget

3.5 Regionale kulturstrategier

Regionale kulturstrategier for Finnmark

Kultur- og idrettslivet i Finnmark er mangfoldig og rikt. Det er flere svært aktive miljø innen kunst og kultur. Et særtrekk ved Finnmark er at det er få kulturinstitusjoner i fylket, selv om det finnes institusjoner, frie grupper og kunstnere innen alle kunstuttrykk. Det er behov for gode møteplasser mellom miljøene i fylket. Det er behov for å videreutvikle god infrastruktur for opplevelser, aktiviteter og idrett i Finnmark. Finnmark må utvikles videre som et flerkulturelt og internasjonalt fylke, og må ha et sterkt fokus på utvikling av det sivile samfunn i nordområdene på linje med næringsutvikling og infrastruktur. Det er gode erfaringer med dagens plandokument «Regionale kulturstrategier» som fungerer som et hensiktsmessig styringsdokument for den regionale kulturpolitikken.

Relevante planspørsmål knyttet til:

- Frivillige organisasjoner
- Idrett
- Kulturtilbud
- Kulturinstitusjoner og profesjonelle kunstnere
- Bygg, anlegg og annen infrastruktur for aktivitet og opplevelser

Type plan:

Regionalt strategidokument for regional kulturpolitikk i Finnmark for 2015-2018

Tidsfrist:

Oppstart vår 2013, ferdigstilt og vedtatt haust 2014.

Medvirkning:

Representanter fra kommuner, institusjoner, organisasjoner, frivillig sektor, fylkesmannen og fylkeskommunen.

Tabell 1. Oversikt over planarbeidet i Finnmark fylkeskommune 2012-2016

Plan	Plantype	Forslag til vedtak	Frist for planoppstart	Tidsfrist for ferdigstillelse
Næringsutvikling i Nord				
Regional utviklingsprogram RUP 2014-2023	Regionalt strategidokument	Rulleres	2013	2013
Regional vindkraftplan 2012-2019	Regional plan	Ny plan	Oppstart vedtatt 2010	2012
Energistrategier 2015-2019	Regionalt strategidokument	Rulleres	2014	2014
Mineralstrategier 2014-2019	Regionalt strategidokument	Ny plan	2013	2013
Fiskeri- og havbruksstrategi 2015-2019	Regionalt strategidokument	Rulleres	2014	2014
Internasjonale strategier 2015-2019	Regionalt strategidokument	Ny plan	2014	2014
Landbruksstrategier for Finnmark 2013-2020	Regionalt strategidokument	Ny plan	2012	2013
Kompetanse i nord				
Regional plan for utdanning	Regional plan	Ny plan	2013	2014
Samferdsel og transport i nord				
Regional transportplan	Regional plan	Rulleres	2012	2013
Helse og miljø				
Folkehelseplan	Regionalt strategidokument	Ny plan	2013	2014
Tannhelseplan for Finnmark	Temaplan	Rulleres	2013	2013
Regional arealplan	Regional plan	Ny plan	2013	2015
Regional vannforvaltningsplan for Finnmark	Regional plan	Ny plan, (Lovpålagt)	Oppstart vedtatt 2011	2015
Regional plan for kulturminner og kulturmiljø	Regional plan	Ny plan	Oppstart vedtatt 2010	2013

Tabell 2. Gjeldende planer som fases ut eller videreføres til neste planstrategi

Plan	Plantype	Forslag til vedtak	Kommentar
Regionale kulturstrategier for Finnmark	Regionalt strategidokument	Rulleres	Ikke prioritert i satsingsområdene men foreslått tatt inn i planstrategien
Museumsstrategier 2011-2015	Regionalt strategidokument	Fases ut	Slås sammen med Regionale kulturstrategier
Strategier for den regionale bibliotekjennesten 2005-2014	Regionalt strategidokument	Fases ut	Slås sammen med Regionale kulturstrategier
Kompetent region 2008-2011(2013) plan for videregående opplæring	Regionalt strategidokument	Fases ut	Slås sammen med Regional plan for utdanning
Strategisk plan for fagskoleutdanning i Finnmark 2011-2014	Regionalt strategidokument	Fases ut	Slås sammen med Regional plan for utdanning
Strategier for høyre utdanning og forskning i Finnmark 2011-2014	Regionalt strategidokument	Fases ut	Slås sammen med Regional plan for utdanning
Plan for kompetanseheving av pedagogisk personale	Temaplan	Fases ut	Slås sammen med Regional plan for utdanning
Plan for opplæring innen kriminalomsorgen	Temaplan	Fases ut	Vurderes å slås sammen med Regional plan for utdanning
Plan for digital kompetanse	Temaplan	Fases ut	
Strategiplan for samisk kompetanse i Finnmark fylkeskommune 2011-2014	Temaplan	Videreføres til 2016	Ikke prioritert i planstrategien
Regional vannforvaltningsplan 2010-2015/ Tana, Neiden, Pasvik	Interkommunal plan/regional plan	Fases ut	Slås sammen med Regional plan for vannforvaltning
Energi og klimaplan for Finnmark fylkeskommune 2011-2015	Temaplan	Videreføres til 2016	Ikke prioritert i planstrategien

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Fax 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

TILLEGGSLISTE 1

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 10.10.2012
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Møtetid: Kl. 09:00

Vedlagt følger tilleggssak til formannskapet:

Saksnr.:	Sakstittel:	ArkivsakID:	
067/12	KOMMUNAL PLANSTRATEGI - SØR-VARANGER KOMMUNE 2012-2015 Saksordfører: Kurt Wikan (kuwik@frisurf.no)	12/1181	

Kirkenes,05.10.2012

Tove Alstadsæter
Fungerende ordfører

SMW

SØR-VARANGER KOMMUNE

Boks 406, 9915 Kirkenes
Tlf. 78 97 74 00. Faks 78 99 22 12
E-post: postmottak@sor-varanger.kommune.no
www.svk.no

SAKSFRAMLEGG Sak til politisk behandling

Saksbehandler: Ørjan Stubhaug Virksomhetsleder: , tlf.	Dato: 03.10.2012
Arkivkode: GEO-, K2-X9	Arkivsaksnr.: 12/1181
Saksordfører: Kurt Wikan	

SAKSGANG		
Behandling:	Møtedato:	Saksnr.:
Formannskapet	10.10.2012	067/12

KOMMUNAL PLANSTRATEGI - SØR-VARANGER KOMMUNE 2012-2015

Vedlagte dokumenter:

Nr.	Dok.dato	Tittel
1	28.09.2012	Høringsutkast planstrategi.pdf
2	03.10.2012	Planstrategi for Sør-Varanger kommune.pdf

Dokumenter i saken:

<u>Dok.dato</u>	<u>Type</u>	<u>Avsender/mottaker</u>	<u>Tittel</u>
11.05.2012	U	Finnmarks fylkeskommune;	HØRING - FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015 FOR SØR-
14.05.2012	U	Saksbehandler Ørjan Stubhaug for	MELDING OM POLITISK VEDTAK - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015

21.05.2012	I	Norges vassdrags- og energidirektorat	UTTAELSE - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
24.05.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	INNSPILL TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
25.05.2012	I	Fiskeridirektoratet	HØRINGSSVAR - KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
01.06.2012	I	Kystverket Troms og Finnmark	HØRINGSUTTAELSE - FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
06.06.2012	I	Fylkesmannen i Finnmark	INNSPILL TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI
07.06.2012	I	Kirkenes næringshage	HØRINGSUTTAELSE PÅ KOMMUNAL PLANSTRATEGI
08.06.2012	I	Mattilsynet	UTTAELSE TIL PLANPROGRAM
11.06.2012	I	Finnmark Fylkeskommune	INNSPILL TIL PLANSTRATEGI
11.06.2012	I	Sametinget	UTTAELSE TIL HØRING. PLANSTRATEGI 2012- 2015
11.06.2012	I	Reindriftsforvaltningen i Øst-Finnmark	FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012 - 2015
12.06.2012	I	Statens Vegvesen	HØRING - FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
15.06.2012	I	Finnmarkseiendommen	UTTAELSE - FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI 2012-2015
20.06.2012	I	Kirkenes kompetansesenter	INNSPILL TIL PLANSTRATEGIEN
22.06.2012	I	Kommuneoverlegen i Sør-Varanger	INNSPILL TIL HØRINGSUTKAST KOMMUNAL PLANSTRATEGI
29.06.2012	I	Husbanken	BOLIGPOLITISK ANALYSE
31.08.2012	I	Fylkesmannen i Finnmark	FYLKESMANNENS ROLLE I ARBEIDET MED Å SIKRE EN TILSTREKKELIG
05.09.2012	U	Direktoratet for Mineralforvaltning	HØRING - FORSLAG TIL KOMMUNAL PLANSTRATEGI FOR SØR-VARANGER

Kort sammendrag:

Formannskapet vedtok 09.05.2012 å sende høringsutkast for den kommunale planstrategien for Sør-Varanger kommune ut på høring. I denne saken så blir alle innkomne høringsuttalelser med rådmannens vurdering presentert.

Etter plan- og Bygningsloven så skal kommunestyret vedta kommunens nye planstrategi senest et år etter at det nye kommunestyret er blitt konstituert.

Planstrategi er et nytt verktøy i plan- og bygningsloven. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Kommunal planstrategi erstatter det obligatoriske kravet til rullering av kommuneplanen som lå i tidligere plan- og bygningslov (PBL 1985).

Planstrategien setter et sterkt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Noe som også er nedfelt i plan- og bygningsloven § 3-1 tredje ledd om oppgaver og hensyn i planlegging etter loven.

Formålet med utarbeidelse av en planstrategi er **bedre og mer behovsstyrt planlegging**. Gjennom hele planstrategiprosessen så kan det være lurt å tenke 1. Hvor står vi, 2. hvor vil vi, og 3. hvordan kommer vi oss dit.

Vedlagt saken er både høringsutkastet for Sør-Varanger kommunes planstrategi og rådmannens forslag til den nye kommunale planstrategien for Sør-Varanger kommune.

Faktiske opplysninger:

Under presenteres rådmannens merknadsbehandling av alle innkomne innstill til høringsutkastet av den kommunale planstrategien som har vært ute til offentlig gjennomgang.

SAMMENDRAG

Det er kommet inn 14 uttalelser i forbindelse med høring og offentlig ettersyn av forslag til kommunal planstrategi for Sør-Varanger kommune, og flere tar opp en rekke ulike forhold. Noen kommer med forslag til hvilke nye planer det er behov for og hvilke planer som må revideres, mens andre kommer med innspill til visjonene og utfordringene som er skildret i planstrategien.

Stikkordslistene under gir et overblikk over de tema som er tatt opp. Innspillene er kort kommentert i det etterfølgende.

Form / tema

Medvirkningsprosess
Stedsanalyse
Stedsutvikling
Naturmangfold
Trafikk
Adkomst
Samfunnssikkerhet
Beredskap
Friluftsliv
Universell utforming
Kulturminner
Klimatilpasning
Barn og unge
Folkehelse
Kaiområder
Reindrift

Uttalelse fra Statens Vegvesen, datert 12.06.2012:

Har ingen merknader til planstrategien.

Uttalelse fra Fiskeridirektoratet, datert 25.05.2012:

Har ingen merknader til planstrategien.

Uttalelse i fra Finnmarkseiendommen, datert 15.06.2012

FeFo er positiv til at kommunen skal rullere kommuneplanen. Deres interesser er tilknyttet arealdelen og vil komme med ytterligere innspill til dette arbeidet.

Uttalelse fra Mattilsynet, datert 08.06.2012:

Kommer med innspill til kommuneplanens arealdel og Landbruksplanen. Mattilsynet påpeker at Sør-Varanger kommune har en stor utstrekning og at dyreholdet hovedsakelig er konsentrert rundt tre områder, Pasvik, Neiden og Jarfjord. Mattilsynet vurderer at det er behov for tre nedgravingsplasser til destruksjon av animalske biprodukter. Mattilsynet ber kommunen vurdere hvor det er behov og mulighet for å avsette slike areal.

Mattilsynet ser også at hovedplan for vann ikke skal revideres i denne planprioritering, og stiller spørsmål ved om denne planen ikke skal revideres? Mattilsynet sier at kommunen må ha oversikt over alle private og kommunale drikkevannskilder. De mener at hver enkel kilde må vurderes med tanke på å beskytte vannkildene i henhold til drikkevannsforskriften §, 1. Mattilsynet peker på at det er viktig at kommunen i forbindelse med revidering av egne planer får inn beskyttelse av vannkildene.

Rådmannens kommentar: Rådmannen tar innspillet vedrørende hovedplan for vann til etterretning, følgelig innarbeides planen i planprioriteringer for 2014, kapittel 4.0

Rådmannen tar de resterende bemerkningene til orientering. Dette er innspill som berører kommuneplanens arealdel og vil følgelig være med videre ved rulling av planen.

Uttalelse fra Finnmark fylkeskommune, datert 24.5.2012:

FFK stiller seg positiv til at kommunen tenker folkehelse som et prinsipp i all planlegging.

FFK savner en vurdering rundt valgene kommunen har gjort, det kommer ikke frem hvilke utfordringer som søkes løst i de foreslåtte planene.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning. En vurdering rundt de valgene som er gjort i planstrategien vil innarbeides i planstrategiens utfordringsdokument i kapittel 3.0 – 3.6 og 4.1.

Siden kommunen skal rullere kommuneplanens arealdel og samfunnsdel så anbefaler FFK at kommunen går bredt ut med planprosessen og at innbyggerne blir involvert fra en tidlig fase. En bred planprosess gir legitimitet og nytteverdi for planleggingen. De peker spesielt på at dette er en god anledning til å vurdere barn- og unges interesser i planlegging.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning, kapittel 4.1. Sør-Varanger kommune ønsker spesielt å involvere kommunens ungdomsråd ved rulling av kommuneplanen.

I forbindelse med at KDP for idrett og fysisk aktivitet skal rulleres i 2012 så sier FFK at det er store sammenhenger mellom folkehelse, idrett og fysisk aktivitet og at folkehelseaspektet får bred plass i en slik KDP. Og dermed bør også friluftsliv bli ivaretatt i denne sammenheng.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Innspillet vil bli tatt med når KDP for idrett og fysisk aktivitet skal rulleres.

Uttalelse fra Fylkesmannen i Finnmark, miljøvernavdelingen, datert 06.06.2012:

Peker på at all sektorplanlegging bør være forankret i kommuneplanens samfunnsdel, eventuelt som kommunedelplanlegging på grunnlag av samfunnsdelen. Samfunnsdelen vil være en viktig arena for samordning mellom enkelte sektors utfordringer og prioriteringer og kommunens samlede utvikling: Kommunen bør i planstrategien ta stilling til om kommuneplanens samfunnsdel skal utarbeides først, eller om planene skal utarbeides parallelt.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning, 4.1. Planprosessene vedrørende kommuneplanens samfunnsdel og de øvrige planene skal gå parallelt, men ved en viss faseforskyvning. Det vil si at Kommuneplanens samfunnsdel hele tiden skal gå i forkant av andre kommunedelplaner.

ROS-Analyse: *Kommunens helhetlige ROS-analyse ble sist rullert i 1999 og Fylkesmannen klarer ikke å se at den er med i kommunens planprioriteringer i inneværende kommunestyreperiode. Etter fylkesmannens vurdering er det viktig at Sør-Varanger i denne perioden prioriterer og revidere sin helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse.*

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning, kapittel 4.0. Kommunens ROS-analyse innarbeides i kommunens planprioriteringer. Arbeidet skal påbegynnes i 2012 og vil være ferdig i 2013.

Folkehelse: Fylkesmannen peker på at kommunen fyller deler av kravene til Folkehelseloven § 5 som omhandler kommunens plikt til å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Kommunen oppfyller som en minimumsløsning § 5 a, men de greier ikke å se at kommunen fyller § 5 b kunnskap fra de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Fylkesmannen ser positivt på at kommunen ønsker å tenke på folkehelse som et prinsipp i all planlegging, men mener likevel at kommunen må være tydeligere i forbindelse med dette prinsippet. Fylkesmannen anbefaler at det i planstrategien gis en forpliktende føring om hvordan kommunen skal implementere folkehelse i kommunal planlegging.

Rådmannens kommentar: Tar innspillet vedrørende § 5 b til etterretning, kapittel 2.4. Kunnskap i fra de kommunale helse- og omsorgstjenesten innhentes og innarbeides i planstrategien.

Tar fylkesmannens innspill vedrørende implementering av folkehelse i kommunens planlegging til etterretning. Sør-Varanger kommune ønsker at folkehelse skal utgjøre et eget kapittel i kommuneplanenes samfunnsdel, samt at i kommunens saksbehandling så skal folkehelse som eget punkt utredes.

Universell utforming: *kommunen bør diskutere følgende forhold knyttet til universell utforming*

- *Behov for kartlegging/utfordringer kommunen står overfor*
- *Kartlegging av status for tilgjengelighet og behov for oppgradering*
- *Behov for egen kommunedelplan/handlingsplan, eventuelt innarbeidet av temaet i kommunens samfunnsdel*
- *Ivaretagelse av universell utforming gjennom den kommunale planstrategien.*

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Sør-Varanger kommune er seg bevisst universell utforming og jobber kontinuerlig med dette temaet.

Klima- og Energi: Fylkesmannen mener kommunen bør utarbeide en god handlingsdel til KDP for klima- og energi med ansvarsbeskrivelser, samt kople klima- og energiplanleggingen med øvrig planverk i kommunen.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning, kapittel 3.6. Sør-Varanger kommune vil ved rulleringen av energi og klimaplan 2010 – 2020 se på planens handlingsdel, og vurdere hvordan kommunen på best mulig måte skal følge opp de målsettingene satt i planen.

Vann og avløp: Kommunen bør vurdere om hovedplanen for avløp og vannmiljø skal rulleres.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering, 4.1. Sør-Varanger kommune anser behovet for en rulling av hovedplan for avløp og vannmiljø som viktig, men har ikke i inneværende kommunestyreperiode ressurser til dette. Dersom ressursituasjonen skulle endre seg så vil dette være en plan som vil prioriteres.

Uttalelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat, datert 21.05.2012:

Kommer med utspill som er spesielt relevant for utarbeidelsen av kommuneplanens arealdel vedrørende samfunnssikkerhet, klima, risiko- og sårbarhetsanalyse, vassdrag, vindkraft/ små vannkraftverk.

NVE peker på at klimautfordringer er en av de største utfordringene vi står overfor. Kommunen bør tilpasse seg et endret klima, samtidig som det må bidras til å redusere utslipp av klimagasser. De peker på at klimafremskrivningene tilsier at det vil bli hyppigere perioder med styrtregn og derfor hyppigere og større flommer i små vassdrag.

Rådmannens kommentar: Innspillet tas til orientering. Innspillet berører kommuneplanens arealdel, og vil følgelig rulleringen av planen.

Uttalelse fra Kystverket troms og Finnmark, datert 01.06.2012:

Kystverket forutsetter at sjøarealene i kommunen blir en integrert del av kommuneplanens arealdel.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Sjøarealene i kommunen er allerede innarbeidet som en del av kommuneplanens arealdel.

Kystverket peker på at den maritime utviklingen i Sør-Varanger kommune er i vekst, samt at kommunen er svært viktig i et nordområdeperspektiv. Siden den maritime aktiviteten er et viktig satsningsområde i kommunen, så mener Kystverket at det også bør for oppmerksomhet i planstrategien. Dette med referanse til vurderinger som er gjort av Kystverket og de fremtidige mulighetene for Sør-Varanger kommune.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning, kapittel 2.5.1 og 3.5. Sør-Varanger kommune anser at den maritime aktiviteten er et viktig satsningsområde for kommunen og vil følgelig innarbeide dette i den kommunale planstrategien.

Uttalelse fra Sametinget, datert 11.06.2012:

Det kulturelle mangfold som fremstilles i samiske stedsnavn må komme til syne i samiske områder. Sametinget forventer av kommunen innlemmer samiske navn som en

naturlig del av sitt planverk. Sametinget har ønske om at kommunen prioriterer arbeidet med å ta vare på kulturminner og de oppfordrer kommunene til å lage egne kulturminneplaner, da det vil være med på å gjøre kulturinteressene mye mer synlige, og dermed også lette på annen arealplanlegging.

Sametinget ber om at Sør-Varanger kommune tar hensyn til de punktene i de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging som spesielt omhandler eller berører samiske interesser.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Sør-Varanger kommune vil ikke prioritere å lage en egen kulturminneplan i den innværende kommunestyreperioden. Sør-Varanger vil likevel oppfordre sametinget og fylkeskommunen til å lage egne kulturminneplaner da det kan lette kommunenes arealplanlegging.

Uttalelse fra kommuneoverlegen, datert 21.6.2012:

Det vises til at det i planstrategien ikke legges opp til at folkehelse skal utgjøre en egen kommunedelplan. Kommuneoverlegen mener det bør drøftes nærmere hvorvidt et slikt valg gir kommunestyret mulighet for å styre og behandle folkehelse i tråd med folkehelselovens 5 punkter 1:Oversikt, 2, Planstrategi, 3 Fastsetting av mål i plan, 4 Gjennomføring av tiltak, 5 evaluering.

Kommuneoverlegens oppfatning er at kommunestyrets ansvar for styring og ivaretagelse av folkehelse best ivaretas ved at folkehelse etableres som en egen kommunedelplan. Denne planen bør gi klare føringer for alle øvrige deler av kommuneplan som berører folkehelse og dernest at disse føringene tas inn i det øvrige planverket som egne mål i tråd med prinsippet om Folkehelse i all planlegging. Kommuneoverlegen mener at dette vil gjøre oppfølgingen av pkt 5 enklere, ryddigere og mer oversiktlig.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering, kapittel 3.3. Sør-Varanger kommune vil innarbeide folkehelse som et eget kapittel i kommuneplanens samfunnsdel, og blir følgelig listet opp som et av kommunens viktigste satsningsområde. Kommuneplanens samfunnsdel skal være grunnlag for sektorers planer og virksomhet i kommunen. Rådmannen mener at folkehelse best blir ivaretatt på denne måten.

Uttalelse fra Kirkenes Næringshage, datert 07.06.2012:

Kirkenes Næringshage (KNH) mener at oppfølgingen av gjeldende kommuneplan er mangelfull, noe som de mener har bidratt til at utviklingen av Sør-Varanger-samfunnet har blitt hemmet innenfor områder som nærings- og samfunnsutvikling.

KNH peker mener at kommunen mangler sjørettede industriareal og kjøpesenter som tildeles tomter som dispenseres fra kommuneplanens arealdel, samt at det har tatt for lang tid for kommunen å kunne tilby attraktive boligområder. De peker også at

manglende veiplaner som ny innfartsvei til Kirkenes kan bidra til at kommunen kan oppleve og ikke få være med i NTP 2014-2023.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Disse innspillene berører kommuneplanens samfunnsdel og arealdel og vil være relevant for arbeidet med rullering de planene.

KNH ser positivt på at kommunen skal starte arbeidet med en ny strategisk næringsplan og en ny reiselivsplan.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering

KNH foreslår at kommunen må lage flere nye planer; en egen nordområdeplan, en egen plan for høyere utdanning og forskning og en egen plan for samferdselsutvikling hvor kirkenes blir et nav i flytrafikken mellom Øst-Finnmark og Oslo. En plan for samferdselsutvikling mener KNH vil kunne bidra til at Øst-Finnmark kan få en direkteforbindelse til Oslo på kveldstid. I tillegg mener KNH at man i dette planarbeidet bør arbeide for å få en charterforbindelse direkte Kirkenes-Kreta.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Tematikk vedrørende samferdselsutvikling i Sør-Varanger kommune vil inngå i planen "kommunale veier og trafiksikkerhetsplan".

Uttalelse fra kompetanseforum fro Kirkenes kompetansesenter, datert 20.06.2012:

Kompetanseforum for Kirkenes kompetansesener mener at Sør-Varanger kommune må opprette en egen plan for Strategi for forskning og høyere utdanning i Sør-Varanger.

Kompetanseforumet ser behov for at man i Sør-Varanger etablerer et permanent og dynamisk høgskolesenter. De mener et slikt senter vil styrke og utvikle forskningsinnsats med særlig fokus på natur, samfunn og næring i nordområdene, samt internasjonalt arbeid.

Kompetanseforumet påpeker at kommunen har et uttalt mål om økt bosetting og befolkningsvekst. En offensiv plan for forskning og høyere utdanning vil være viktig for å tiltrekke seg kompetanse, i tillegg vil det bidra med å utdanne egen befolkning som kan fylle behovet for kompetansearbeidsplasser.

Det vises til at regionale forskningsfond ble opprettet i 2009, hvor målet er å styrke forskning for regional innovasjon og utvikling ved å støtte opp under regionens prioriterte innsatsområder og mobilisere til økt FoU-innsats. Dette er midler som forvaltes regionalt, og det er derfor stor mulighet til å påvirke hvilke innsatsområder som skal prioriteres.

Kompetanseforumet mener at en strategi for forskning i Sør-Varanger vil være med på å sikre at prioritert forskning for Sør-Varanger og Øst-Finnmark også er inkludert i strategiplan og bestillingsbrev til fondsregion nord.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Sør-Varanger kommune anerkjenner at det vil være positivt for kommunens vekst og utvikling dersom et permanent og dynamisk høgskolesenter etablerer seg i kommunen. I den kommunale planstrategien har man i planprioriteringene valgt at de fleste planene skal bli en kommunedelplan etter plan- og bygningsloven, dette er for å redusere den totale mengden planer samt at de gjeldende planene får større påvirkning. Rådmannen anser ikke at en egen kommunedelplan for forskning og høyere utdanning bør prioriteres for inneværende periode. I så måte er innspill vedrørende høyere utdanning noe som berører kommuneplanens samfunnsdel, og kan følgelig innarbeides der.

Uttalelse fra Kristin Ombolt-Jensen, datert 12.06.2012:

Kristin Ombolt-Jensen kommer noen punkter hun mener burde være med i planstrategien for derigjennom synliggjøre muligheter.

1. Mener Kirkenes og Sør-Varanger er mulighetens kommune og at man bør lage en visjon for Sør-Varanger som kommer med i planstrategien.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. En fremtidig visjon for Sør-Varanger er en tematikk som vil bli behandlet ved rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel.

2. Siden Kirkenes er det eneste mulige havn som kan fyllekravene til en fremtidig oljebasehavn så mener hun at dette er en gyllen mulighet til at kommunen profilerer seg inn mot næringsliv, sentrale politikere, departement, utdanningsinstitusjoner osv.

Rådmannens kommentar: Tas til etterretning. Sør-Varanger kommune anser at den maritime aktiviteten er et viktig satsningsområde for kommunen og vil følgelig innarbeide dette i den kommunale planstrategien.

3. Kommunen burde ha en strategi for hvordan man skal få høyskoler til å etablere seg i kommunen.

Rådmannens kommentar: *Tas til orientering. Se rådmannens kommentarer til Kirkenes kompetanseforum.*

4. Kommunen burde innta en rolle i henhold til miljø uten at det forhindrer industrielle investeringer og utvikling.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Innspillet berører Energi- og klimaplan 2010 – 2020 og vil følgelig være med videre ved rullering av planen.

5. Kommunen burde jobbe for en økt handel og arbeidsinnvandring over grensa til Russland.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Innspillet berører kommuneplanens samfunnsdel og skal følgelig tas med i arbeidet med rullering av denne.

6. Kommunen burde fremheve at Sør-Varanger har en rik og mektig historie og kultur som burde fremheves.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering. Innspillet berører kommuneplanens samfunnsdel og skal følgelig tas med i arbeidet med rullering av denne.

Uttalelse Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark, datert 11.06.2012

Reindriftsforvaltningen kommer på dette tidspunkt med generelle innspill om deres ståsted vedrørende god forvaltning av reindriften. Det påpekes at det er av stor betydning at reindriftsnæringens og reindriftas arealer og flyttemønster ivaretas spesielt gjennom kommunens arealdel.

Rådmannens kommentar: Tas til orientering

Oppsummerende kommentarer:

Ovenfor er alle innkomne høringsuttalelser presentert med rådmannens vurdering. De innspill rådmannen vurderer som særskilt relevant for planstrategien er tatt til etterretning og følgelig innarbeidet i det nye utkastet til planstrategien.

Det er likevel kommet inn en del innspill som viser at ikke alle helt har forstått hva en planstrategi faktisk er for noe. En del av de høringsuttalelsene som er kommet inn berører det planarbeidet til planene som er foreslått i kapittel 4 planprioriteringer. Innspillene er i så måte ikke et innspill til selve planstrategien (planprioriteringene). Derfor er flere av innspillene tatt til orientering, men flere av disse vil likevel være med videre i planarbeidet. De fleste innspillene berører spesielt rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, og vil i så måte være med videre i arbeidet med disse.

Det er også kommet inn en del forslag til nye planer, en del av disse innspillene berører områder som rådmannen ikke anser som kommunens ansvarsområde. Eksempelvis en egen Nordområdeplan, en plan som berører charterforbindelser ut fra Sør-Varanger, en egen plan for høyere utdanning. Det er rådmannens vurdering at planstrategien skal ta for seg en planprioritering innenfor det som er kommunens faktiske ansvarsområde.

Planprioriteringene som presentert i kapittel 4 er rådmannens anbefaling i forhold til hva som er status og de utfordringer som kommunen står overfor i inneværende kommunestyreperiode. I så måte er målsettingen med selve planstrategien for Sør-Varanger

kommune å stimulere til en mer oversiktlig, *bedre og behovsstyrt planlegging i Sør-Varanger kommune.*

Kommuneplanens hovedmål:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12.000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etableringer og knoppskyting i privat næringsliv.

Hovedmålet vil være retningsgivende for de politiske og administrative prioriteringer i hele den kommunale organisasjon i planperioden. Ut fra dette, skal det gjøres vurderinger i forhold til følgende satsingsområder:

Næringsutvikling:

Infrastruktur:

Barn og ungdom:

Kompetansebygging:

Økonomi:

Universell utforming, jfr. bestemmelser i plan- og bygningslov:

Alternative løsninger:

Forslag til innstilling:

I med hold av plan- og bygningsloven § 10-1 vedtar kommunestyret Planstrategi for Sør-Varanger kommune.

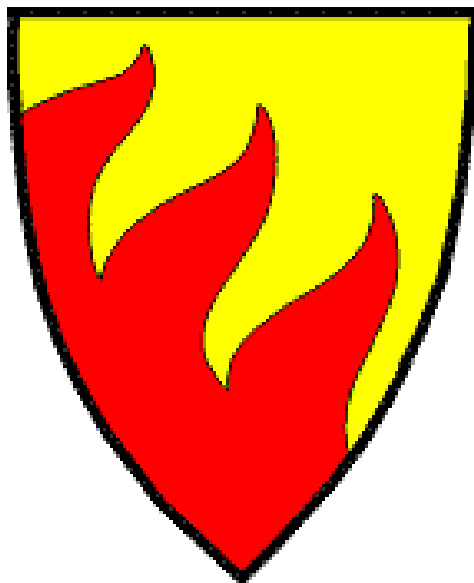
Begrunnelse;

Kommunestyret har i den kommunale planstrategien fastsatt hva som er planbehovet for Sør-Varanger kommune for inneværende kommunestyreperiode. Planstrategien skal gi en *bedre og mer behovsstyrt planlegging for Sør-Varanger kommune.*

Bente Larssen
rådmann

- Dette dokumentet er godkjent elektronisk i Sør-Varanger kommune og har derfor ingen signatur. -

Sør-Varanger kommune

Høringsutkast

kommunal planstrategi

2012-2015

Innhold

Sør-Varanger kommune	1
Høringsutkast	1
kommunal planstrategi	1
2012-2015.....	1
1.0 Kommunal planstrategi	3
1.1 Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver.....	3
1.2 Planstrategi og dets formål	4
2.0 Sør-Varanger i dag.....	4
2.1 Analyse av samfunnsutviklingen	4
2.2 Bosetting.....	6
2.3 Lokalt næringsliv og sysselsetting	6
2.4 Folkehelse i Sør-Varanger.....	7
2.5 Arealforvaltning.....	8
2.5.1 Veier og samferdsel.....	8
2.6 Miljøstatus.....	8
3.0 Sentrale utfordringer som Sør-Varanger kommune står overfor	9
3.1 Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting	9
3.2 Utfordringer næringsliv og sysselsetting.....	9
3.3 Utfordringer ved folkehelsa	9
3.4 Utfordringer i kommunesektorens virksomhet	10
3.5 Utfordringer i arealforvaltningen	10
3.6 Utfordringer i miljøvern og klimaarbeidet	10
4.0 Planprioritering for Sør-Varanger kommune 2012 - 2015	12
4.1 Plan og planstatus ved utgangen av inneværende kommunestyreperiode 2012-2015	14

1.0 Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi er et nytt verktøy i plan- og bygningsloven. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Kommunal planstrategi erstatter det obligatoriske kravet til rullering av kommuneplanen som lå i tidligere plan- og bygningslov (PBL 1985).

Planstrategien setter et stekt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Noe som også er nedfelt i plan- og bygningsloven § 3-1 tredje ledd om oppgaver og hensyn i planlegging etter loven.

Formålet med utarbeidelse av en planstrategi er **bedre og mer behovsstyrt planlegging**. Gjennom hele planstrategiprosessen så kan det være lurt å tenke 1. Hvor står vi, 2. hvor vil vi, og 3. hvordan kommer vi oss dit.

1.1 Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver

Den kommunale planstrategien er et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Et viktig siktemål er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres. Arbeidet med kommunal planstrategi vil gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov slik at kommunen bedre kan møte aktuelle utfordringer.

Gjennom vedtaket av den kommunale planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres.

Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til kommunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer.

Kommunal planstrategi skal utarbeides og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert. Kommunal planstrategi er for øvrig en viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging. Dette kan gjelde både innenfor arealplanlegging og annen tjenesteyting.

§ 10-1 Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

1.2 Planstrategi og dets formål

Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling i kommunen.

Kommunal planstrategi er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet.

Kommunen har nå fått plikt til å utarbeide kommunal planstrategi minst én gang i hver valgperiode og vedta den senest innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Det er viktig at dette arbeidet starter tidlig etter at kommunestyret er konstituert. Det gir det nye kommunestyret mulighet for å vurdere og ta stilling til hvilke planoppgaver som er viktige å arbeide med i kommunestyreperioden.

Kommunal planstrategi skal omfatte kommunens strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunesamfunnet. Det gjelder både langsiktig arealbruk, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunenes planbehov i valgperioden.

Strategien bør inneholde:

Redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø, drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi, både for å ivareta samordning, utbygging og vern av områder, vurdering av sektorenes planbehov, og vurdering av prioriterte planoppgaver og behovet for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

2.0 Sør-Varanger i dag

I dag fremstår Sør-Varanger med stor fremtidstro på kommunens utviklings innenfor næringslivet og befolkningsfremskrivninger. Dagens tro på fremtiden står i sterk kontrast til de stedsfortellingene som eksisterte da folket i Bugøynes avverterte bygda til salgs i de største avisene og da Sydvaranger gruve avvirket sin drift på 90-tallet. I dag er pessimismen i stor grad snudd til en positiv fremtidstro i kommunen.

Slagordet ”*En grense sprengende kommune*” virker aldri å ha vært mer gjeldende for Sør-Varanger. Samarbeidet med våre naboer i Russland og Finland virker å være styrket, samt at det nye grenseboerbeviset snart er på plass. I tillegg har kommunen inngått vennskapsavtaler kommuner på både finsk og Russisk side. Som eneste kommune i landet med to landegrenser så bidrar dette til at Sør-Varanger har helt særegne muligheter og utfordringer innenfor kultur- og nærings samarbeid over grensene.

Selv om det i dag råder en positivitet i kommunen så er det slik at skal kommunen vokse både i befolkning og næringsliv så må kommunen gjøre noen prioriteringer med tanke på hvordan planleggingen skal være for inneværende kommunestyreperiode. Dette dokumentet skal ta for seg den tematikk som blir ansett for å representere de viktigste utfordringene som kommunen står overfor de neste fire årene.

2.1 Analyse av samfunnsutviklingen

I år 1996 hadde Sør-Varanger kommune den største befolkningen på 10 010 personer siden år 1977. Kommunen har frem til 2001 opplevd en svak befolkningsnedgang, men har siden hatt en svak befolkningsvekst og folketallet i kommunen var ved inngangen av år 2012 på 9860 personer.

Sør-Varanger¹	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Folketallet 1.jan	9464	9490	9518	9623	9738	9826
Fødde	102	111	127	114	112	95
Døde	94	89	65	71	104	94
<u>Fødselsoverskudd</u>	8	22	62	43	8	1
Innvandring	88	115	134	153	211	198
Utvandring	26	43	48	66	54	94
Innflytting (innenlandsk)	356	354	332	359	382	414
Utflytting (innenlandsk)	398	421	370	377	455	485
<u>Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring</u>	20	5	48	69	84	33
Folkevekst	26	28	105	115	88	34
<u>Folketallet ved utgangen av året</u>	9490	9518	9623	9738	9826	9860

Flyttetall i kommunen viser en labil befolkning gjennom hele 90- og 2000-tallet. Fra år 2000 til og med 2010 er det registrert totalt 5 945 innflyttinger og 6 082 fraflyttinger. Slike flyttetall indikerer at en stor del av befolkningen føler liten stedstilhørighet og har en høy grad av mobilitet.

Fra 2006 til og med 2011 har nettoinnflytting vært positiv. Likevel er den innenlandske innflyttingen negativ, og en viktig bidragsyter er at netto utenlandsk innvandring gjennom hele perioden har vært svært positiv. I tillegg har kommunen hatt et generelt positivt fødselsoverskudd, men dette overskuddet har vært nokså lavt i 2010 og 2011.

Innvandrere utgjør i dag 8,1 % av kommunens innbyggere, eksklusiv innvandring fra nordiske land². Innvandringen til kommunen utgjør en svært viktig ressurs og er med på å fylle den store etterspørselen etter arbeidskraft. For utenom nordiske statsborgere så bor det i dag 801 utlendinger i Sør-Varanger kommune, pluss 77 russere med dobbelt statsborgerskap. De tre største innvandringsgruppene er i dag russere (53,3 %), polakker utgjør (10 %) og estlender (8,2 %). Totalt er det i dag registrert 61 nasjoner bosatt i Sør-Varanger, inklusiv nordiske land.

Antall eldre over 67 år har siden 2006 steget i fra ca 1200 personer til ca 1280 personer, mens andel barn og unge mellom 0-19 år har i samme tidsperiode ligget på ca 2500 personer. Vi ser at kommunen har en nokså høy andel antall eldre i forhold til den yngre befolkning. Altså er ikke Sør-Varanger kommune unntatt "eldrebølgen". I aldergruppen 45-66 år er det 29 % av kommunens befolkning, noe som vil si at denne gruppen av befolkningen kan ventes å pensjoneres i løpet av de 20 neste årene.

Barnhagedekningen er for barn 1-2 år er på ca 90 % noe som er 10 % over landsgjennomsnittet, mens dekningen for barn mellom 3-5 år er på ca 96 % noe som er helt i tråd med landsgjennomsnittet.

Kommunen har en snittandel med mennesker med høyere utdanning på ca 23 %, noe som utgjør 2 % over landsgjennomsnittet.

Kommunen er under landsgjennomsnittet i forhold til andel barn med barnevernstiltak med 4-5 barn per 1000 innbygger.

¹

http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?PXSid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selectvarval/define.asp&Tabellid=01222

² Tall utgitt av Øst-Finnmark politidistrikt

2.2 Bosetting

Den aller største delen av kommunens innbyggere bor i sentrumsnære strøk. I 2010 bodde totalt 7699 personer på Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng, og Kirkenes. Det vil si at 79 % av kommunens befolkning da bodde på Kirkenes-halvøya, og tall indikerer at dette bare vil øke i årene som kommer. I år 2005 bodde ca 75 % på Kirkenes-halvøya. Man ser altså at befolkningsveksten i Sør-Varanger foregår i sentrumsnære strøk.

2.3 Lokalt næringsliv og sysselsetting

Geografisk område	Datagrunnlag	2008	2009	2010	
Sør-Varanger ³	Sysselsatte i næring Jordbruk, skogbruk og fiske	145	134	144	
	Sysselsatte i næring Bergverksdrift og utvinning	57	160	265	
	Sysselsatte i næring Industri	213	196	196	
	Sysselsatte i næring Elektrisitet, vann og renovasjon	45	44	49	
	Sysselsatte i næring Bygge- og anleggsvirksomhet	430	422	401	
	Sysselsatte i næring Varehandel, motorvognreparasjoner	687	673	679	
	Sysselsatte i næring Transport og lagring	306	299	305	
	Sysselsatte i næring Overnattings- og serveringsvirksomhet	164	161	159	
	Sysselsatte i næring Informasjon og kommunikasjon	63	64	63	
	Sysselsatte i næring Finansiering og forsikring	31	34	32	
	Sysselsatte i næring Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	180	173	170	
	Sysselsatte i næring Forretningsmessig tjenesteyting	247	251	262	
	Sysselsatte i næring Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	667	684	701	
	Sysselsatte i næring Undervisning	495	486	502	
	Sysselsatte i næring Helse- og sosialtjenester	1 176	1 167	1 141	
	Sysselsatte i næring Personlig tjenesteyting	161	154	164	
	Sysselsatte i næring Uoppgitt	12	11	14	
		Totalt sysselsatt i offentlig sektor	<u>2338</u>	<u>2337</u>	<u>2344</u>
		Totalt sysselsatt i privat sektor	<u>2741</u>	<u>2785</u>	<u>2903</u>
	Totalt sysselsatte i Sør-Varanger	<u>5079</u>	<u>5122</u>	<u>5247</u>	

Antall sysselsatt i offentlig sektor har holdt seg på et stabilt nivå mellom 2008 og 2010, mens det er i privat næringsliv, spesielt bergverksnæringa, at vi kan spore en vekst i antall sysselsatte i Sør-Varanger kommune. Disse tallene er ikke oppdatert i forhold til 2011 så den tar ikke for seg etableringen av Thon hotellet og om hvorvidt det har forekommet en vekst i annen offentlig og privat virksomhet.

Kommunen har en særdeles lav arbeidsledighet, men en omfattende vekst i sysselsettingen er vanskelig å spore for Sør-Varangersamfunnet.

³ <http://planleggingsportalen.no/>

2.4 Folkehelse i Sør-Varanger

De siste 30 årene har alle grupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. For eksempel har denne gruppen lengre forventet levetid enn personer med lavere utdanning og inntekt. Særlig de siste ti årene har helseforskjellene økt, det gjelder både fysisk og psykisk helse, og både barn og voksne. Utjevning av sosiale helseforskjeller er derfor en viktig målsetting i folkehelsearbeidet.

Folkehelse er et mangfoldig begrep, men man kan se på folkehelse som summen av helsen til hele befolkningen. Etter Ny lov om folkehelse, fra 1.1.2012, så blir kommunen i mye større grad ansvarliggjort for innbyggernes totale folkehelse. Kommunen skal holde oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. Utfordringsbilde skal legges til grunn for den kommunale planstrategien og for samfunns- og arealplanlegging.

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, som tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold, fysiske og sosiale miljøer, befolkningens levevaner samt skader og ulykker.

Levekår

- Flere personer har grunnskole som høyeste utdanning sammenlignet med landet forøvrig.
- Lavt inntektsnivå til personer i husholdninger er lavere enn i landet forøvrig
- Arbeidsledigheten er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Andel uføretrygdede under 45 år er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Miljø

- Andel personer tilknyttet vannverk med forskriftsmessig tilfredsstillende analyseresultater mhp. E. coli, i prosent av befolkningen tilknyttet rapportpliktig vannverk, ser ut til å være høyere enn ellers i landet.
- Antall som legges inn på sykehus for personskader etter ulykker er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Skole

- Ungdom trives dårligere på skolen enn det som er vanlig ellers i landet, vurdert etter trivsel hos 10.-klassinger.
- Andelen 5.-klassinger på laveste mestringsnivå i lesing er høyere enn i landet for øvrig.
- Færre fullfører videregående skole enn det som er vanlig i landet for øvrig.

Levevaner

- Røyking i kommunen er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet, vurdert etter andelen gravide som røyker ved første svangerskapskontroll. Vi har ikke tall for resten av befolkningen.

Helse og sykdom

- Færre personer bruker legemidler mot psykiske lidelser, som blant annet angst og depresjon, sammenlignet med resten av landet.
- Hjerte- og karsykdom ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet, vurdert etter antall pasienter behandlet i sykehus.
- KOLS og astma hos voksne ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet, basert på bruk av legemidler (45-74 år).
- Utbredelsen av type 2-diabetes, målt ved bruk av legemidler, ser ut til å være høyere enn ellers i landet (30-74 år).

2.5 Arealforvaltning

I dag har Kirkenes vokst mer og mer frem som et kommunalt og regionalt senter. Det kommer frem av kommuneplanen at Sør-Varanger skal ha befolkningsvekst i alle deler av kommunen, samtidig som at Kirkenes skal utvikles til et sterkt sentrum. Et sterkt sentrum blir ansett som viktig for å tiltrekke seg innflyttere og da spesielt unge i etableringsfasen. I nyere tid har kommunen fått på plass blant annet Barentsbadet og ny skole i Kirkenes som viktige faktorer for å bygge opp Kirkenes som sentrum.

2.5.1 Veier og samferdsel

Hovedinnfartsårene til Kirkenes-halvøya møtes i Hesseng, ca 4 km sør for Kirkenes. Her kommer E6 fra vest, E105 fra øst og Rv 885 fra sør. Trafikkmengdene varierer, men er naturligvis størst der befolkningstettheten er størst. E6 fra flyplassen til Hesseng har årsdøgntrafikk (ÅDT) på ca 1750 kjt/døgn. Ved Hesseng øker dette til ca 7150 kjt/døgn. Trafikken nordover mot Kirkenes er ca 7100 kjt/døgn. Rv. 885 mot Sandnes/Bjørnevatn har ÅDT ca 6150 og E105 fra Hesseng og østover har ÅDT ca 1450 kjt/døgn. Utover dette er trafikken på vegnettet beskjeden, med trafikkmengder rundt 500 - 1500 kjt/døgn.

Sør-Varanger har ca 430 km tilrettelagte løyper for snøscooter.

Per dags dato er rullebanen på Høybukta flyplass for kort, i tillegg så er det nødvendig med en oppgradering av infrastruktur.

2.6 Miljøstatus

Antall tonn totale utslipp av CO²-ekvivalenter i kommunen har blitt nærmest halvert i perioden 1991 - 2007. Det er særlig utslipp av klimagasser fra den stasjonære forbrenningen som er blitt redusert. Det samlede utslippet av klimagasser i 2007 var på 45.000 tonn CO₂ ekvivalenter.

Prosessutslippene i kommunen har vært relativt stabile, mens antall tonn fra stasjonær forbrenning har gått ned mye. Reduksjonen i stasjonær forbrenning har sammenheng med utviklingen av gruvedriften i kommunen. Driften ble avsluttet i 1996, men selve utviklingen skjedde gradvis.

Sør-Varanger kommune har en relativt konsentrert befolkning i Kirkenes og tettstedene rundt. Likevel er avstandene i kommunen store og behovet for privatbil er tilstedeværende for mange av kommunens innbyggere. I tillegg til å bruke privatbilen som fremkomstmiddel til og fra jobb, representerer også privatbilen for mange i kommunen transportmiddelet som primært brukes i forbindelse med fritid og ferier.

I 2007 var den største delen av klimagassutslippene i Sør-Varanger kommune fra mobil forbrenning (70 %). Ca. 10 % av klimagassutslippene stammet i 2007 fra stasjonær forbrenning.

Utslipp av klimagasser per innbygger, lå Sør-Varanger i 2007 under gjennomsnittet for kommunene i Finnmark (også eksklusiv Hammerfest) og Norge. Det gjennomsnittlige klimagassutslipp per innbygger i Sør-Varanger har trolig steget betraktelig grunnet den økende industrielle aktiviteten i kommunen. Sør-Varanger kommune har også som følge av gjenåpningen av gravene til Sydvaranger Gruve AS hatt en voldsom økning i elektrisitetsforbruket.

3.0 Sentrale utfordringer som Sør-Varanger kommune står overfor

3.1 Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting

Sør-Varanger kommune har store utfordringer med å tiltrekke seg den befolkningsøkningen som er fremskrevet i kommuneplanen. Konsekvensen er at de store endringene ikke har forekommet slik som forespeilet i kommuneplanen. Derfor er en av hovedutfordringene for Sør-Varanger kommune er å få økt tilflytting til kommunen samt at disse etablerer seg i kommunen over lengre tid.

Kanskje er den største utfordringen for Sør-Varanger kommune i dag å skaffe tilstrekkelig med mennesker til å fylle etterspørselen etter arbeidskraft på alle utdanningsnivå. Dette medfører at fokuset for kommunen bør være på nettopp denne problematikken. Det viser seg at det kommer relativt mange til kommunen hvert år, men at det på samme tid er det flere som flytter ut. Utfordringen med dette er at den store mangelen på arbeidskraft forblir uendret. En målsetting **bør være** å få de ”nye” borgerne til å etablere seg i kommunen over lengre tid.

- Hvordan tiltrekke seg nye borgere?
- Hvordan stimulere til at unge i utdanning returnerer til Sør-Varanger etter endt utdanning?
- Hvordan stimulere til en befolkning får en sterkere grad av bostedslojalitet?
- Hvordan stimulere til en sterkere og mer stabil befolkningsvekst?

3.2 Utfordringer næringsliv og sysselsetting

Den veksten som er beskrevet i kommuneplanen fra år 2005 har ikke gitt de forventede ringvirkningene som man da trodde skulle komme i fra olje- og gassvirksomhet. I kommuneplanen er visjonen at innbyggertallet skulle øke til 12.000 innbyggere innen 2015. Ved inngangen av år 2012 var kommunens populasjon på 9860, så det er fremdeles et stykke igjen før man når kommuneplanens målsetninger. Det er i dag et skrikende behov for kompetent arbeidskraft til Sør-Varanger.

Selv om Sydvaranger Gruve AS har etablert seg så har ikke dette gitt resultater i forhold til flere sysselsatt i andre offentlige og private virksomheter. Øvrig offentlige og private virksomheter har holdt seg relativt stabilt, men dette er forbeholdt at tallene fra år 2011 ennå ikke er klargjort.

Om man legger til grunn kalkulasjonene fra Norsk Institutt for by- og regionsforskning (NIBR), så er det grunn til å tro at etableringa av Sydvaranger Gruve etter hvert vil gi indirekte vekst i andre offentlige og private virksomheter. NIBR opererer med at 1 arbeidsplass kunne gi fra 0,2 til 0,8 utledede arbeidsplasser.

- Hvordan skal næringslivet greie å tiltrekke seg nødvendig og kompetent arbeidskraft?
- Hvordan sikre en stabil sysselsetting?
- Hvordan stimulere til lenger yrkeskarriere (etter 62 år)?
- På bakgrunn av ”eldrebølgen” så skal 30 % av befolkningen av med pensjon de neste 20 årene, det vil skape stor etterspørsel etter arbeidskraft.

3.3 Utfordringer ved folkehelse

Man ser at Sør-Varanger kommune er gode på noen punkter på folkehelsebarometeret, men likevel kommer kommunen generelt dårlig ut sammenlignet med nasjonale snittverdier⁴. I møte med ny lov om folkehelse så er hovedutfordringen å stimulere til en forbedring av den totale folkehelsen til kommunens befolkning. For å imøtekomme dette kan det være fordelaktig at man tenker folkehelse som et prinsipp i all form for planlegging.

⁴ <http://www.ks.no/PageFiles/20049/Dreieboka%20-%20Lov%20f%20juni%2011.pdf>

- Hvordan styrke folkehelsen og utjevne sosiale forskjeller i helse og levekår?
- Hvordan iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer?
- Hvordan iverksette et langsiktig og systematisk innsats? Grunnlaget for god helse legges først og fremst utenfor helsetjenesten.
- Hvordan tenke helse i alt vi gjør (Health in All Policies) på best mulig måte og på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer?
- Høge prosentandeler som ikke fullfører videregående og høyre utdanning kan tenkes være en stor utfordring med tanke på folkehelsearbeidet. Lav utdanning og lav lønn er å regne for viktige bidragsyttere til at man ikke oppnår god folkehelsegevinst.

3.4 Utfordringer i kommunesektorens virksomhet

En viktig forutsetning for at vi skal sikre en befolkningsvekst er at kommunen har et godt utviklet kommunalt tjenesteapparat på alle nivå. Da må vi se på hvordan skal vi sikre et godt og tilstrekkelig utviklet tilbud innenfor de fleste sektorer og områder i kommunen. Et godt tilbud innenfor kultur, idrett, barnehage, skole og utdanning vil være viktig.

- Sør-Varanger kommunen jobber for at man skal oppleve en positiv og stabil befolkningsvekst, men hvordan skal kommunen imøtekomme denne befolkningsveksten?
- De neste 20 årene skal 30 % av befolkningen av med pensjon, hvordan skal kommunen håndtere "eldrebølgen"?
- Hvordan skal kommunens økonomiske situasjon være de neste 5 – 10 år?
- Hvilke tiltak kan kommunen iverksette for å stimulere til en mer stabil sysselsetting og at de ansatte står lengre i arbeid?

3.5 Utfordringer i arealforvaltningen

Når viktigste utfordringen er å gjøre Sør-Varanger så attraktiv som mulig for både eksisterende befolkning og fremtidige tilflyttere så må dette også gjøres noe med i arealforvaltningen i kommunen. Da kan de mest sentrale utfordringene være;

- Å se på nye innfartsløsninger til Kirkenes.
- Hvordan Kirkenes utvikles?
- Hvordan skal boligsituasjonen være i tida fremover?
- Hvordan videreutvikle Kirkenes til et kommunalt og regionalt senter?
- Hvordan skal motorferdsel og tilpassning av scooterløypenettet være i årene som kommer?
- Hvordan skal bolig- og institusjonsstrukturen være i møte med den kommende "eldrebølgen"?

3.6 Utfordringer i miljøvern og klimaarbeidet

Etter oppstart av Sydvaranger gruve har kommunen opplevd en markant økning i Co²-utslipp. I tiden etter gjenoppstart av gruva har økningen i det totale energibruk i kommunen fordoblet seg. Dette medfører at målsetningen med å redusere Co² utslippene ikke ennå har latt seg gjennomføre. Målsetningen står fremdeles ved lag og kommunen må fremdeles lete etter gode og alternative løsninger for å redusere klimagassutslipp.

- Hvordan skal Sør-Varanger kommune oppnå de føringer og målsettinger som trekkes opp i kommunens Klima og energiplan 2010-2020?
 - Oppnåelse av målsetningen om energikonvertering og energiproduksjon?
 - Oppnåelse av energieffektivisering?
 - Oppnåelse av målsetningen om reduksjon i klimagassutslipp?

- Hvordan skal kommunen være med å innvirke til gode miljøløsninger i samarbeid med Sydvaranger gruve AS?
- Hvordan skal kommunen forholde seg til et økt press for å utvide mulighet for motorferdsel i utmark?
- Hvordan kan kommunen være med å påvirke til å realisere gode miljøløsninger ved nikkilverket i byen Nikel?

4.0 Planprioritering for Sør-Varanger kommune 2012 - 2015

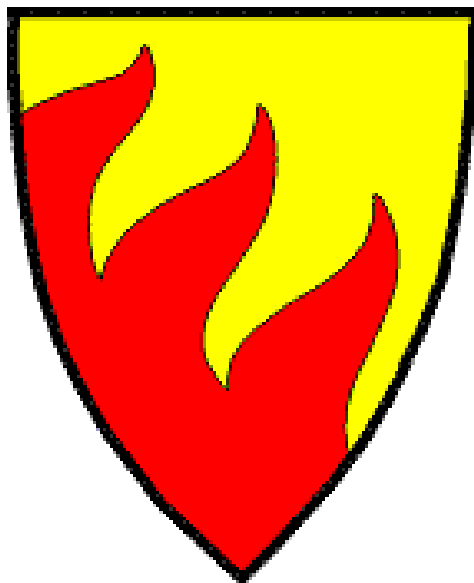
<u>Planer</u>	<u>Behov/ Status</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>Fremtidig status</u>
<u>Kommuneplan</u>						
- <u>Samfunnsdel</u>	Rulleres	Rulleres				
- <u>Arealdel</u>	Rulleres	Rulleres				
<u>Kommunale sektorplaner</u>						
Strategi for omsorgstjenesten 2022	Rulleres og trenger handlingsdel		Rulleres			Kommunedelplan
Habilitering og rehabilitering 2008-2011	Rulleres og trenger handlingsdel		Rulleres			Inngå i strategi for omsorgstjenesten
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Ingen tilbakemelding		Rulleres			Inngå i strategi for omsorgstjenesten
Plan for psykisk helsearbeid i Sør-Varanger 2007-2010	Rulleres		Rulleres			Inngå i strategi for omsorgstjenesten
Arbeidsgiverstrategi for Sør-Varanger kommune	Videreføres uten endringer					Viktig kommunal plan
Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune	Ny		Ny			Kommunedelplan
Barnehageplan 2008-2012	Skal til politisk behandling før jul	Rulleres				Inngå i oppvekstplan for Sør-Varanger kommune
Kulturskoleplanen 2004	Rulleres		Rulleres			Inngå i oppvekstplan for Sør-Varanger kommune
Skolestruktur "da klokka klang, så fort vi sprang..." 2004	Ingen tilbakemelding					Kommunedelplan
<u>Viktige kommunale planer</u>						
Kommunedelplan Idrett og fysisk aktivitet 2006 – 2017	Rulleres	Rulleres				Kommunedelplan
Boligpolitisk handlingsplan + tiltak 2009-2012	Rulleres		Rulleres			Viktig kommunal plan
Energi- og Klimaplan 2010 – 2020	Rulleres			Rulleres		Kommunedelplan
Landbruksplan for Sør-Varanger kommune 2006-2009	Til revidering	Revideres				Kommunedelplan
Kommunale veier og trafikksikkerhetsplan	Lages ny		ny			Kommunedelplan
Plan for trafikksikkerhet Sør-Varanger kommune 2010 – 2013	Til revidering		Revidere s			Inngå i vei- og trafikksikkerhetsplan
Tilstandsregistrering og veiplan	Uten formell status, skal lages ny					Inngå i Vei- og trafikksikkerhetsplan
Geodataplan for Sør-Varanger kommune 2006 – 2009	Til revidering		Revidere s			Viktig handlingsplan
Strategisk næringsplan for Sør-Varanger kommune	Lages ny		Ny			Handlingsplan
Reiselivsplan for Sør-Varanger kommune	Lages ny		Ny			Kommunedelplan
<u>Kommuneplanens arealdel</u>						
Kommunedelplan 1 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan

Kommunedelplan 2 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan
Kommunedelplan 3 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan
Kommunedelplan 4 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan
Veiløsning for Kirkenes-halvøya	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan

4.1 Plan og planstatus ved utgangen av inneværende kommunestyreperiode 2012-2015

	Fremtidige planer	Eksisterende planer som skal inngå i større planverk	Fremtidig Status
<u>Sektorplaner</u>			
Ny plan	Strategi for omsorgstjenesten 2022	<ul style="list-style-type: none"> - Habilitering og rehabilitering 2008-2011 - Rusmiddelpolitisk handlingsplan - Plan for psykisk helsearbeid i Sør-Varanger 2007-2010 	Kommunedelplan
Ny plan	Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Barnehageplan 2008 – 2012 - Kulturskoleplanen 2004 	Kommunedelplan
Rullerende plan	Skolestruktur ” <i>da klokka klang, så fort vi sprang...</i> ” 2004		Kommunedelplan
Rullerende plan	Arbeidsgiverstrategi for Sør-Varanger kommune		Kommunal plan
<u>Kommunale planer</u>			
Ny plan	Kommunale veier og trafiksikkerhetsplan	<ul style="list-style-type: none"> - Plan for trafiksikkerhet for Sør-Varanger kommune - Tilstandsregistrering og veiplan 	Kommunedelplan
Ny plan	Reiseliveplan for Sør-Varanger kommune		Kommunedelplan
Ny plan	Strategisk Næringsplan		Handlingsplan
Rullerende plan	Boligpolitisk handlingsplan + 2009-2012		Kommunedelplan
Rullerende plan	Klima- og energiplan 2010 - 2013		Kommunedelplan
Rullerende plan	Kommunedelplan for Idrett og fysisk aktivitet 2006 – 2017		Kommunedelplan
Rullerende plan	Landbruksplan for Sør-Varanger kommune 2006 - 2009		Kommunedelplan
Rullerende plan	Geodataplan for Sør-Varanger kommune		Kommunal plan
<u>Kommuneplanens arealdel</u>			
Nye planer	Kommunedelplan 1,2,3 og 4 for Sydvaranger gruve AS		Kommunedelplaner
Ny plan	Veiløsning for Kirkenes-halvøya		Kommunedelplan

Kommunal planstrategi

Sør-Varanger kommune

2012-2015

Innhold

Kommunal planstrategi	1
Sør-Varanger kommune	1
2012-2015.....	1
1.0 Kommunal planstrategi	3
1.1 Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver.....	3
1.2 Planstrategi og dets formål	4
2.0 Sør-Varanger i dag	4
2.1 Analyse av samfunnsutviklingen.....	4
2.2 Bosetting.....	6
2.3 Lokalt næringsliv og sysselsetting	6
2.4 Folkehelse i Sør-Varanger.....	7
2.5 Arealforvaltning	9
2.5.1 Havneområder i Sør-Varanger.	9
2.5.2 Veier og samferdsel.....	10
2.6 Miljøstatus.....	10
3.0 Sentrale utfordringer som Sør-Varanger kommune står overfor.....	10
3.1 Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting.....	10
3.2 Utfordringer næringsliv og sysselsetting.....	11
3.3 Utfordringer ved folkehelsa.....	11
3.4 Utfordringer i kommunesektorens virksomhet.....	12
3.5 Utfordringer i arealforvaltningen	12
3.6 Utfordringer i miljøvern og klimaarbeidet	13
4.0 Planprioritering for Sør-Varanger kommune 2012 - 2015	13
4.1 Plangjennomføring	14
4.1 Plan og planstatus ved utgangen av inneværende kommunestyreperiode 2012-2015	15

1.0 Kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi er et nytt verktøy i plan- og bygningsloven. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Kommunal planstrategi erstatter det obligatoriske kravet til rullering av kommuneplanen som lå i tidligere plan- og bygningslov (PBL 1985).

Planstrategien setter et stekt fokus på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Noe som også er nedfelt i plan- og bygningsloven § 3-1 tredje ledd om oppgaver og hensyn i planlegging etter loven.

Formålet med utarbeidelse av en planstrategi er **bedre og mer behovsstyrt planlegging**. Gjennom hele planstrategiprosessen så kan det være lurt å tenke 1. Hvor står vi, 2. hvor vil vi, og 3. hvordan kommer vi oss dit.

1.1 Verktøy for politisk prioritering av planoppgaver

Den kommunale planstrategien er et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Et viktig siktemål er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres. Arbeidet med kommunal planstrategi vil gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov slik at kommunen bedre kan møte aktuelle utfordringer.

Gjennom vedtaket av den kommunale planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres.

Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til kommunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer.

Kommunal planstrategi skal utarbeides og vedtas senest ett år etter at kommunestyret er konstituert. Kommunal planstrategi er for øvrig en viktig arena for å drøfte og avklare behov for interkommunal planlegging. Dette kan gjelde både innenfor arealplanlegging og annen tjenesteyting.

§ 10-1 Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

1.2 Planstrategi og dets formål

Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en positiv utvikling i kommunen.

Kommunal planstrategi er ikke en plantype, men et hjelpemiddel for kommunen til å fastlegge det videre planarbeidet.

Kommunen har nå fått plikt til å utarbeide kommunal planstrategi minst én gang i hver valgperiode og vedta den senest innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Det er viktig at dette arbeidet starter tidlig etter at kommunestyret er konstituert. Det gir det nye kommunestyret mulighet for å vurdere og ta stilling til hvilke planoppgaver som er viktige å arbeide med i kommunestyreperioden.

Kommunal planstrategi skal omfatte kommunens strategiske valg knyttet til utviklingen av kommunesamfunnet. Det gjelder både langsiktig arealbruk, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunenes planbehov i valgperioden.

Strategien bør inneholde:

Redegjørelse for utviklingstrekk og utfordringer knyttet til samfunnsutvikling og miljø, drøfting av hovedtrekkene i en langsiktig arealstrategi, både for å ivareta samordning, utbygging og vern av områder, vurdering av sektorenes planbehov, og vurdering av prioriterte planoppgaver og behovet for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

2.0 Sør-Varanger i dag

I dag fremstår Sør-Varanger med stor fremtidstro på kommunens utviklings innenfor næringslivet og befolkningsfremskrivninger. Dagens tro på fremtiden står i sterk kontrast til de stedsfortellingene som eksisterte da folket i Bugøynes averterte bygda til salgs i de største avisene og da Sydvaranger gruve avvirket sin drift på 90-tallet. I dag er pessimismen i stor grad snudd til en positiv fremtidstro i kommunen.

Slagordet ”*En grensesprengende kommune*” virker aldri å ha vært mer gjeldende for Sør-Varanger. Samarbeidet med våre naboer i Russland og Finland virker å være styrket, samt at det nye grenseboerbeviset snart er på plass. I tillegg har kommunen inngått vennskapsavtaler kommuner på både finsk og Russisk side. Som eneste kommune i landet med to landegrenser så bidrar dette til at Sør-Varanger har helt særegne muligheter og utfordringer innenfor kultur- og nærings samarbeid over grensene.

Selv om det i dag råder en positivitet i kommunen så er det slik at skal kommunen vokse både i befolkning og næringsliv så må kommunen gjøre noen prioriteringer med tanke på hvordan planleggingen skal være for inneværende kommunestyreperiode. Dette dokumentet skal ta for seg den tematikk som blir ansett for å representere de viktigste utfordringene som kommunen står overfor de neste fire årene.

2.1 Analyse av samfunnsutviklingen

I år 1996 hadde Sør-Varanger kommune den største befolkningen på 10 010 personer siden år 1977. Kommunen har frem til 2001 opplevd en svak befolkningsnedgang, men har siden hatt en svak befolkningsvekst og folketallet i kommunen var ved inngangen av år 2012 på 9860 personer.

Sør-Varanger ¹	2006	2007	2008	2009	2010	2011	1k 2012	2k 2012
Folketallet ved inngang av året/kvartalet	9464	9490	9518	9623	9738	9826	9860	9925
Fødde	102	111	127	114	112	95	39	15
Døde	94	89	65	71	104	94	25	19
<u>Fødselsoverskudd</u>	8	22	62	43	8	1	14	-4
Innvandring	88	115	134	153	211	198	44	32
Utvandring	26	43	48	66	54	94	7	17
Innflytting (innenlandsk)	356	354	332	359	382	414	96	98
Utflytting (innenlandsk)	398	421	370	377	455	485	82	92
<u>Nettoinnflytting, inkl. inn- og utvandring</u>	20	5	48	69	84	33	51	21
Folkevekst	26	28	105	115	88	34	65	17
Folketallet ved utgangen av året	9490	9518	9623	9738	9826	9860	9925	9942

Flyttetall i kommunen viser en labil befolkning gjennom hele 90- og 2000-tallet. Fra år 2000 til og med 2010 er det registrert totalt 5 945 innflyttinger og 6 082 fraflyttinger. Slike flyttetall indikerer at en stor del av befolkningen føler liten stedstilhørighet og har en høy grad av mobilitet.

Fra 2006 til og med 2011 har nettoinnflytting vært positiv. Likevel er den innenlandske innflyttingen negativ, og en viktig bidragsyter er at netto utenlandsk innvandring gjennom hele perioden har vært svært positiv. I tillegg har kommunen hatt et generelt positivt fødselsoverskudd, men dette overskuddet har vært nokså lavt i 2010 og 2011.

Ved første og andre kvartal i år 2012 så viser det seg at kommunen opplever en nokså positiv befolkningsvekst med en folkevekst på totalt 82 personer. Selv om dette er positiv lesning for Sør-Varanger kommune, så er det noe tidlig å si at dette symptomatisk for hele året. Det kan tenkes at den største fraflyttingen i kommunen skjer på sommeren, noe som vil bli fanget opp i tallene fra tredje kvartal.

Innvandrere utgjør i dag 8,1 % av kommunens innbyggere, eksklusiv innvandring fra nordiske land². Innvandringen til kommunen utgjør en svært viktig ressurs og er med på å fylle den store etterspørselen etter arbeidskraft. For utenom nordiske statsborgere så bor det i dag 801 utlendinger i Sør-Varanger kommune, pluss 77 russere med dobbelt statsborgerskap. De tre største innvandringsgruppene er i dag russere (53,3 %), polakker utgjør (10 %) og estlender (8,2 %). Totalt er det i dag registrert 61 nasjoner bosatt i Sør-Varanger, inklusiv nordiske land.

Antall eldre over 67 år har siden 2006 steget i fra ca 1200 personer til ca 1280 personer, mens andel barn og unge mellom 0-19 har i samme tidsperiode ligget på ca 2500 personer. Vi ser at kommunen har en nokså høy andel antall eldre i forhold til den yngre befolkning. Altså er ikke Sør-Varanger kommune unntatt "eldrebølgen". I aldergruppen 45-66 år er det 29 % av kommunens befolkning, noe som vil si at denne gruppen av befolkningen kan ventes å pensjoneres i løpet av de 20 neste årene.

¹

http://statbank.ssb.no/statistikkbanken/Default_FR.asp?PXSid=0&nvl=true&PLanguage=0&tilside=selectvarval/define.asp&Tabellid=01222

² Tall utgitt av Øst-Finnmark politidistrikt

Barnhagedekningen er for barn 1-2 år er på ca 90 % noe som er 10 % over landsgjennomsnittet, mens dekningen for barn mellom 3-5 år er på ca 96 % noe som er helt i tråd med landsgjennomsnittet.

Kommunen har en snittandel med mennesker med høyere utdanning på ca 23 %, noe som utgjør 2 % over landsgjennomsnittet.

Kommunen er under landgjennomsnittet i forhold til andel barn med barnevernstiltak med 4-5 barn per 1000 innbygger.

2.2 Bosetting

Folkemenge fordelt etter grunnkrets i Sør-Varanger kommune per 1.1.2010 og 1.1.2012

Årstall	2010	2012
Vest (Bugøynes/bygøyfjord/ Spurvnes, Neiden)	508	481
Hesseng (Høybukta, Nato, Bjørkheim A.v.l)	1807	1854
Sandnes øst og vest	1016	1081
Bjørnevatn	1511	1485
Kirkenes	3365	3449
Øst (Elvenes, Jakobsnes, Ropelv, Grense Jakobselv, Jarfjord)	790	773
Pasvik (Nedre Passvik, Langfjorddalen, Svanvik, Melkefoss, Øvre Passvik)	729	709
Totalt Sør-Varanger kommune	9738	9860

Den aller største delen av kommunens innbyggere bor i sentrumsnære strøk. I 2010 bodde totalt 7699 personer på Bjørnevatn, Sandnes, Hesseng, og Kirkenes. Det vil si at 79 % av kommunens befolkning da bodde på Kirkenes-halvøya, og tall indikerer at dette bare vil øke i årene som kommer.

Selv om Sør-Varanger kommune opplever befolkningsvekst i kommunen så foregår den veksten i sentrumsnære strøk. På den andre siden så kan man lese en tydelig negativ trend i kommunens distrikter. Alle deler av det som regnes som kommunens distrikt mister innbyggere.

Befolkningsveksten i Sør-Varanger foregår i sentrumsnære strøk og per 01.01.2012 så bodde 80 % av innbyggere på Kirkenes-halvøya. I år 2005 bodde ca 75 % på Kirkenes-halvøya.

2.3 Lokalt næringsliv og sysselsetting

Geografisk	Datagrunnlag	2008	2009	2010
------------	--------------	------	------	------

område				
Sør-Varanger ³	Sysselsatte i næring Jordbruk, skogbruk og fiske	145	134	144
	Sysselsatte i næring Bergverksdrift og utvinning	57	160	265
	Sysselsatte i næring Industri	213	196	196
	Sysselsatte i næring Elektrisitet, vann og renovasjon	45	44	49
	Sysselsatte i næring Bygge- og anleggsvirksomhet	430	422	401
	Sysselsatte i næring Varehandel, motorvognreparasjoner	687	673	679
	Sysselsatte i næring Transport og lagring	306	299	305
	Sysselsatte i næring Overnattings- og serveringsvirksomhet	164	161	159
	Sysselsatte i næring Informasjon og kommunikasjon	63	64	63
	Sysselsatte i næring Finansiering og forsikring	31	34	32
	Sysselsatte i næring Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	180	173	170
	Sysselsatte i næring Forretningsmessig tjenesteyting	247	251	262
	Sysselsatte i næring Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	667	684	701
	Sysselsatte i næring Undervisning	495	486	502
	Sysselsatte i næring Helse- og sosialtjenester	1 176	1 167	1 141
Sysselsatte i næring Personlig tjenesteyting	161	154	164	
Sysselsatte i næring Uoppgitt	12	11	14	
	Totalt sysselsatt i offentlig sektor	<u>2338</u>	<u>2337</u>	<u>2344</u>
	Totalt sysselsatt i privat sektor	<u>2741</u>	<u>2785</u>	<u>2903</u>
	Totalt sysselsatte i Sør-Varanger	<u>5079</u>	<u>5122</u>	<u>5247</u>

Antall sysselsatt i offentlig sektor har holdt seg på et stabilt nivå mellom 2008 og 2010, mens det er i privat næringsliv, spesielt bergverksnæringa, at vi kan spore en vekst i antall sysselsatte i Sør-Varanger kommune. Disse tallene er ikke oppdatert i forhold til 2011 og 2012 så den tar ikke for seg etableringen av Thon hotellet og om hvorvidt det har forekommet en vekst i annen offentlig og privat virksomhet.

Kommunen har en særdeles lav arbeidsledighet, men en omfattende vekst i sysselsettingen er vanskelig å spore for Sør-Varangersamfunnet.

I Sør-Varanger finnes det i praksis flere arbeidsplasser enn det finnes personer som er i yrkesaktiv alder. Inkluderer vi innpendlingen av arbeidsfolk til Syd Varanger gruve og sykehuset så ser vi at det er minus arbeidsledighet i Sør-Varanger. I dag er det totalt 102 registrerte arbeidsledige i kommunen hvor 62 personer er norske, mens 40 personer er innvandrere. Til tross for at innvandrere utgjør 8.1 % av Sør-Varanger kommunes befolkning så utgjør de litt i underkant av 40 % av de arbeidsledige i kommunen.

2.4 Folkehelse i Sør-Varanger

De siste 30 årene har alle grupper i landet fått bedre helse, men helsegevinsten har vært størst for personer med lang utdanning og høy inntekt. For eksempel har denne gruppen lengre forventet

³ <http://planleggingsportalen.no/>

levetid enn personer med lavere utdanning og inntekt. Særlig de siste ti årene har helseforskjellene økt, det gjelder både fysisk og psykisk helse, og både barn og voksne. Utjevning av sosiale helseforskjeller er derfor en viktig målsetting i folkehelsearbeidet.

Folkehelse er et mangfoldig begrep, men man kan se på folkehelse som summen av helsen til hele befolkningen. Etter Ny lov om folkehelse, fra 1.1.2012, så blir kommunen i mye større grad ansvarliggjort for innbyggernes totale folkehelse. Kommunen skal holde oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne. Utfordringsbilde skal legges til grunn for den kommunale planstrategien og for samfunns- og arealplanlegging.

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer, som tiltak knyttet til oppvekst- og levekårsforhold, fysiske og sosiale miljøer, befolkningens levevaner samt skader og ulykker.

Folkehelsebarometeret for Sør-Varanger kommune

Levekår

- Flere personer har grunnskole som høyeste utdanning sammenlignet med landet forøvrig.
- Lavt inntektsnivå til personer i husholdninger er lavere enn i landet forøvrig
- Arbeidsledigheten er lavere enn landsgjennomsnittet.
- Andel uføretrygdete under 45 år er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Miljø

- Andel personer tilknyttet vannverk med forskriftsmessig tilfredsstillende analyseresultater mhp. E. coli, i prosent av befolkningen tilknyttet rapportpliktig vannverk, ser ut til å være høyere enn ellers i landet.
- Antall som legges inn på sykehus for personskader etter ulykker er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet.

Skole

- Ungdom trives dårligere på skolen enn det som er vanlig ellers i landet, vurdert etter trivsel hos 10.-klassinger.
- Andelen 5.-klassinger på laveste mestringsnivå i lesing er høyere enn i landet for øvrig.
- Færre fullfører videregående skole enn det som er vanlig i landet for øvrig.

Levevaner

- Røyking i kommunen er ikke entydig forskjellig fra landsgjennomsnittet, vurdert etter andelen gravide som røyker ved første svangerskapskontroll. Vi har ikke tall for resten av befolkningen.

Helse og sykdom

- Færre personer bruker legemidler mot psykiske lidelser, som blant annet angst og depresjon, sammenlignet med resten av landet.
- Hjerte- og karsykdom ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet, vurdert etter antall pasienter behandlet i sykehus.
- KOLS og astma hos voksne ser ut til å være mer utbredt enn ellers i landet, basert på bruk av legemidler (45-74 år).
- Utbredelsen av type 2-diabetes, målt ved bruk av legemidler, ser ut til å være høyere enn ellers i landet (30-74 år).

Folkehelsebarometeret tilbyr en minimumskunnskap vedrørende folkehelsestanden i Sør-Varanger kommune. De ulike virksomhetene i Sør-Varanger kan i så måte tilby en utfyllende kunnskap vedrørende folkehelsestanden i kommunen.

- Sammenligner man ungdom med norsk og utenlandsk bakgrunn, så viser det seg at barn med innvandrerbakgrunn har større utfordringer tilknyttet rus, røyk, ernæring og veneriske sykdommer.
- I Sør-Varanger så har det vært en økning i antall volds- og rusrelaterte saker i psykiatrien.
- Man ser at det er store utfordringer ved at mange elever ca 50 % dropper ut av den videregående skolen i Sør-Varanger, noe som bidrar til at de berørte gruppene enklere faller utenfor samfunnet, arbeidslivet og vil kunne utvikle en ustabil økonomisk situasjon.
- Virksomhetene i kommunene opplever at et dyrt boligmarked medvirker til at flere familier sliter økonomisk. Et dyrt boligmarked bidrar til at enkelte familier ikke har økonomi til å prioritere fritidsaktiviteter, mat og idrett, noe som igjen bidrar til en stigmatisering av denne gruppen.
- På landsbasis ser man at ca 40 % av befolkningen i varierende grad vil oppleve å få en eller annen form for psykisk lidelse. Det er ikke noen grunn til å tro at befolkningen i Sør-Varanger er ulik landsgjennomsnittet på dette feltet.

Man ser at elever på den videregående skole kan oppleve svært tunge og ensomme perioder. Dette gjelder spesielt de elevene som bor på hybel borte i fra egen familie. Også øvrig ungdom på videregående kan oppleve at store krav til prestasjonsnivå og effektivitet kan bidra til tunge perioder.

Ungdom fra 12-18 år i Sør-Varanger har et noe usunt kosthold. Kosthold sees som viktig faktor for den psykiske og fysiske helsen. Man kan derfor anta ungdom med et usunt kosthold vil oppleve flere psykiske lidelser enn de ungdommene med et sunnere kosthold.

For befolkningen mellom 20 – 67 år er det flere enn tidligere som opparbeidet seg gjeldsproblem som kan bidra til psykiske lidelser

Det viser seg også at befolkningen i Sør-Varanger er med innaktiv en tidligere, noe som bidrar til både psykiske og fysiske lidelser.

2.5 Arealforvaltning

I dag har Kirkenes vokst mer og mer frem som et kommunalt og regionalt senter. Det kommer frem av kommuneplanen at Sør-Varanger skal ha befolkningsvekst i alle deler av kommunen, samtidig som at Kirkenes skal utvikles til et sterkt sentrum. Et sterkt sentrum blir ansett som viktig for å tiltrekke seg innflyttere og da spesielt unge i etableringsfasen. I nyere tid har kommunen fått på plass blant annet Barentsbadet og ny skole i Kirkenes som viktige faktorer for å bygge opp Kirkenes som sentrum.

2.5.1 Havneområder i Sør-Varanger.

Kystverket har i sin rapport *”mulige oljebasehavner i Øst-Finnmark, Vurdering av lokaliteter”* slått fast at det bare er Kirkenesområdet i hele Øst-Finnmark som kan oppfylle de krav som stilles til en framtidig oljebasehavn. Flere av de andre havnene i Øst-Finnmark kan, med større eller mindre investeringer i infrastruktur, vurderes som mulige service- og basehavner.

I rapporten *”mulighetsstudie for Kirkenes Havn”* utført av Rambøll blir det vist at Kirkenes Havn og Sør-Varanger kommune har svært gode muligheter til å løfte det havnerelaterte næringslivet i forhold til dagens nivå. Det påpekes at dette krever en betydelig innsats i form av lobbyvirksomhet, samordning og målrettet planlegging.

Den maritime utviklingen i Sør-Varanger er i vekst, og kommunen er viktig i et nordområdeperspektiv. Utviklingen av næringsrelaterede havneområder i Sør-Varanger kommune vil derfor gis høy prioritet i inneværende kommunestyreperiode.

2.5.2 Veier og samferdsel

Hovedinnfartsårene til Kirkenes-halvøya møtes i Hesseng, ca 4 km sør for Kirkenes. Her kommer E6 fra vest, E105 fra øst og Rv 885 fra sør. Trafikkmengdene varierer, men er naturligvis størst der befolkningstettheten er størst. E6 fra flyplassen til Hesseng har årsdøgntrafikk (ÅDT) på ca 1750 kjt/døgn. Ved Hesseng øker dette til ca 7150 kjt/døgn. Trafikken nordover mot Kirkenes er ca 7100 kjt/døgn. Rv. 885 mot Sandnes/Bjørnevatn har ÅDT ca 6150 og E105 fra Hesseng og østover har ÅDT ca 1450 kjt/døgn. Utover dette er trafikken på vegnettet beskjeden, med trafikkmengder rundt 500 - 1500 kjt/døgn.

Sør-Varanger har ca 430 km tilrettelagte løyper for snøscooter.

Per dags dato er rullebanen på Høybuktnoen flyplass for kort, i tillegg så er det nødvendig med en oppgradering av infrastruktur.

2.6 Miljøstatus

Antall tonn totale utslipp av CO²-ekvivalenter i kommunen har blitt nærmest halvert i perioden 1991 - 2007. Det er særlig utslipp av klimagasser fra den stasjonære forbrenningen som er blitt redusert. Det samlede utslippet av klimagasser i 2007 var på 45.000 tonn CO₂ ekvivalenter.

Prosessutslippene i kommunen har vært relativt stabile, mens antall tonn fra stasjonær forbrenning har gått ned mye. Reduksjonen i stasjonær forbrenning har sammenheng med avviklingen av gruvedriften i kommunen. Driften ble avsluttet i 1996, men selve avviklingen skjedde gradvis.

Sør-Varanger kommune har en relativt konsentrert befolkning i Kirkenes og tettstedene rundt. Likevel er avstandene i kommunen store og behovet for privatbil er tilstedeværende for mange av kommunens innbyggere. I tillegg til å bruke privatbilen som fremkomstmiddel til og fra jobb, representerer også privatbilen for mange i kommunen transportmiddelet som primært brukes i forbindelse med fritid og ferier.

I 2007 var den største delen av klimagassutslippene i Sør-Varanger kommune fra mobil forbrenning (70 %). Ca. 10 % av klimagassutslippene stammet i 2007 fra stasjonær forbrenning.

Utslipp av klimagasser per innbygger, lå Sør-Varanger i 2007 under gjennomsnittet for kommunene i Finnmark (også eksklusiv Hammerfest) og Norge. Det gjennomsnittlige klimagassutslipp per innbygger i Sør-Varanger har trolig steget betraktelig grunnet den økende industrielle aktiviteten i kommunen. Sør-Varanger kommune har også som følge av gjenåpningen av gruvene til Sydvaranger Gruve AS hatt en voldsom økning i elektrisitetsforbruket.

3.0 Sentrale utfordringer som Sør-Varanger kommune står overfor

3.1 Utfordringer i befolkningsutvikling og bosetting

Sør-Varanger kommune har store utfordringer med å tiltrekke seg den befolkningsøkningen som er fremskrevet i kommuneplanen. Konsekvensen er at de store endringene ikke har forekommet slik som forespeilet i kommuneplanen. Derfor er en av hovedutfordringene for Sør-Varanger kommune er å få økt tilflytting til kommunen samt at disse etablerer seg i kommunen over lengre tid.

Kanskje er den største utfordringen for Sør-Varanger kommune i dag å skaffe tilstrekkelig med mennesker til å fylle etterspørselen etter arbeidskraft på alle utdanningsnivå. Dette medfører at fokuset for kommunen bør være på nettopp denne problematikken. Det viser seg at det kommer relativt mange til kommunen hvert år, men at det på samme tid er det flere som flytter ut. Utfordringen med dette er at den store mangelen på arbeidskraft forblir uendret. En målsetting **bør være** å få de ”nye” borgerne til å etablere seg i kommunen over lengre tid.

- Hvordan tiltrekke seg nye borgere?
- Hvordan stimulere til at unge i utdanning returnerer til Sør-Varanger etter endt utdanning?
- Hvordan stimulere til en befolkning får en sterkere grad av bostedslojalitet?
- Hvordan stimulere til en sterkere og mer stabil befolkningsvekst?

Utfordringer tilknyttet befolkningsutvikling og bosetting er kanskje de største utfordringene kommunen står overfor de neste årene. Følgelig så skal de utfordringer, mål og strategier man ser for seg innarbeides i kommuneplanens samfunnsdel.

3.2 Utfordringer næringsliv og sysselsetting

Den veksten som er beskrevet i kommuneplanen fra år 2005 har ikke gitt de forventede ringvirkningene som man da trodde skulle komme i fra olje- og gassvirksomhet. I kommuneplanen er visjonen at innbyggertallet skulle øke til 12.000 innbyggere innen 2015. Ved inngangen av år 2012 var kommunens populasjon på 9860, så det er fremdeles et stykke igjen før man når kommuneplanens målsettinger. Det er i dag et skrikende behov for kompetent arbeidskraft til Sør-Varanger.

Nå som Sydvaranger Gruve AS har etablert seg så kan man anta at dette har resultater i forhold til flere virksomheter, og da spesielt privat virksomhet. Blant annet har etableringen av Thon hotellet gitt ca 30 nye arbeidsplasser til kommunen. Øvrig sysselsetting i offentlig virksomhet har holdt seg relativt stabilt de siste årene.

Om man legger til grunn kalkulasjonene fra Norsk Institutt for by- og regionsforskning (NIBR), så er det grunn til å tro at etableringa av Sydvaranger Gruve etter hvert vil gi indirekte vekst i andre offentlige og private virksomheter. NIBR opererer med at 1 arbeidsplass vil kunne gi 0,2 til 0,8 i utledede arbeidsplasser.

- Hvordan skal offentlig og privat virksomhet greie å tiltrekke seg nødvendig og kompetent arbeidskraft?
- Hvordan sikre en stabil sysselsetting?
- Hvordan stimulere til lenger yrkeskarriere (etter 62 år)?
- På bakgrunn av ”eldrebølgen” så skal 30 % av befolkningen av med pensjon de neste 20 årene, det vil skape stor etterspørsel etter arbeidskraft.

For at kommunen best skal imøtekomme disse utfordringene så vil tematikken innarbeides som tematikk i kommuneplanens samfunnsdel og den nye reiselivsplanen, samt at strategier og utfordringer tilknyttet at en økning i antall eldre så vil det være en sentral tematikk for planen *Strategi for omsorgstjenesten 2022*.

3.3 Utfordringer ved folkehelse

Man ser at Sør-Varanger kommune er gode på noen punkter på folkehelsebarometeret, men likevel kommer kommunen generelt dårlig ut sammenlignet med nasjonale snittverdier⁴. I møte med

⁴ <http://www.ks.no/PageFiles/20049/Dreiboka%20-%20Lov%20f%20juni%202011.pdf>

ny lov om folkehelse så er hovedutfordringen å stimulere til en forbedring av den totale folkehelsen til kommunens befolkning. For å imøtekomme dette kan det være fordelaktig at man tenker folkehelse som et prinsipp i all form for planlegging.

- Hvordan styrke folkehelsen og utjevne sosiale forskjeller i helse og levekår?
- Hvordan iverksette nødvendige tiltak for å møte kommunens folkehelseutfordringer?
- Hvordan iverksette et langsiktig og systematisk innsats? Grunnlaget for god helse legges først og fremst utenfor helsetjenesten.
- Hvordan tenke helse i alt vi gjør (Health in All Policies) på best mulig måte og på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer?
- Høge prosentandeler som ikke fullfører videregående og høyre utdanning kan tenkes være en stor utfordring med tanke på folkehelsearbeidet. Lav utdanning og lav lønn er å regne for viktige bidragsyttere til at man ikke oppnår god folkehelsegevinst.

For at kommunen best skal imøtekomme folkehelseutfordringene så vil folkehelse inngå som et eget kapittel i kommuneplanens samfunnsdel. I kommuneplanens samfunnsdel så skal de utfordringer, mål og strategier tilknyttet folkehelse innarbeides, følgelig så skal kommunens virksomheter følge opp dette i sin daglige drift.

Sør-Varanger kommune har som første kommune allerede fått på plass Friskhetssentralen. Friskhetssentralen er et lavterskeltilbud som skal stimulere til røykeslutt og vektreduksjon, med den målsettingen å betre befolkningens folkehelse.

3.4 Utfordringer i kommunesektorens virksomhet

En viktig forutsetning for at vi skal sikre en befolkningsvekst er at kommunen har et godt utviklet kommunalt tjenesteapparat på alle nivå. Da må vi se på hvordan skal vi sikre et godt og tilstrekkelig utviklet tilbud innenfor de fleste sektorer og områder i kommunen. Et godt tilbud innenfor kultur, idrett, barnehage, skole og utdanning vil være viktig.

- Sør-Varanger kommune jobber for at man skal oppleve en positiv og stabil befolkningsvekst, men hvordan skal kommunen imøtekomme denne befolkningsveksten?
- De neste 20 årene skal 30 % av befolkningen av med pensjon, hvordan skal kommunen håndtere ”eldrebølgen”?
- Hvordan skal kommunens økonomiske situasjon være de neste 5 – 10 år?
- Hvilke tiltak kan kommunen iverksette for å stimulere til en mer stabil sysselsetting og at de ansatte står lengre i arbeid?

Utfordringer for kommunesektorens virksomhet vil være spesielt viktig tematikk som skal innarbeides i planen *Strategi for omsorgstjenesten 2022*. Utfordringer tilknyttet hvordan kommunen skal imøtekomme befolkningsveksten skal innarbeides i *Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune*, plan for *Skolestruktur*, *boligpolitisk handlingsplan*, *kommunale veier og trafiksikkerhetsplan* og *Strategi for omsorgstjenesten 2022*.

3.5 Utfordringer i arealforvaltningen

Når viktigste utfordringen er å gjøre Sør-Varanger så attraktiv som mulig for både eksisterende befolkning og fremtidige tillflyttere så må dette også gjøres noe med i arealforvaltningen i kommunen. Da kan de mest sentrale utfordringene være;

- Å se på nye innfartsløsninger til Kirkenes.
- Hvordan Kirkenes utvikles?
- Hvordan skal boligsituasjonen være i tida fremover?

- Hvordan videreutvikle Kirkenes til et kommunalt og regionalt senter?
- Hvordan skal motorferdsel og tilpassning av scooterløypenettet være i årene som kommer?
- Hvordan skal bolig- og institusjonsstrukturen være i møte med den kommende ”eldrebølgen”
- Hvordan og hvor skal utviklingen av nye næringsrelaterte havneområde være i Sør-Varanger i tiden fremover.

Utfordringer for arealforvaltningen i Sør-Varanger kommune vil være viktig tematikk som skal bearbejdes i kommuneplanens samfunns- og arealdel, samt følgende planer; *Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune*, plan for *Skolestruktur*, *boligpolitisk handlingsplan* og *kommunale veier og trafiksikkerhetsplan*.

3.6 Utfordringer i miljøvern og klimaarbeidet

Etter oppstart av Sydvaranger gruve har kommunen opplevd en markant økning i Co²-utslipp. I tiden etter gjenoppstart av gruva har økningen i det totale energibruk i kommunen fordoblet seg. Dette medfører at målsetningen med å redusere Co² utslippene ikke ennå har latt seg gjennomføre. Målsetningen står fremdeles ved lag og kommunen må fremdeles lete etter gode og alternative løsninger for å redusere klimagassutslipp.

- Hvordan skal Sør-Varanger kommune oppnå de føringer og målsetninger som trekkes opp i kommunens Klima og energiplan 2010-2020?
 - Oppnåelse av målsetningen om energikonvertering og energiproduksjon?
 - Oppnåelse av energieffektivisering?
 - Oppnåelse av målsetningen om reduksjon i klimagassutslipp?
- Hvordan skal kommunen være med å innvirke til gode miljøløsninger i samarbeid med Sydvaranger gruve AS?
- Hvordan skal kommunen forholde seg til et økt press for å utvide mulighet for motorferdsel i utmark?
- Hvordan kan kommunen være med å påvirke til å realisere gode miljøløsninger ved nikkilverket i byen Nikel?

Energi og Klimaplan 2010 – 2020 har vist seg og ikke å fungere som et godt styringsdokument i Sør-Varanger kommune. I rulleringen at planen skal kommunen se på handlingsdelen for og vurdere hvordan kommunen på best mulig måte kan følge opp de målsettingene satt i planen.

4.0 Planprioritering for Sør-Varanger kommune 2012 - 2015

<u>Planer</u>	<u>Behov/ Status</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>Fremtidig status</u>
Kommuneplan						
- <u>Samfunnsdel</u>	Rulleres	Rulleres				
- <u>Arealdel</u>	Rulleres	Rulleres				
Kommunale sektorplaner						
Strategi for omsorgstjenesten 2022	Rulleres og trenger handlingsdel		Rulleres			Kommunedelplan
Habilitering og rehabilitering	Rulleres og trenger		Rulleres			Inngå i strategi for

2008-2011	handlingsdel					omsorgstjenesten
Rusmiddelpolitisk handlingsplan	Ingen tilbakemelding		Rulleres			Inngå i strategi for omsorgstjenesten
Plan for psykisk helsearbeid i Sør-Varanger 2007-2010	Rulleres		Rulleres			Inngå i strategi for omsorgstjenesten
Arbeidsgiverstrategi for Sør-Varanger kommune	Videreføres uten endringer					Viktig kommunal plan
Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune	Ny		Ny			Kommunedelplan
Barnehageplan 2008-2012	Skal til politisk behandling før jul	Rulleres				Inngå i oppvekstplan for Sør-Varanger kommune
Kulturskoleplanen 2004	Rulleres		Rulleres			Inngå i oppvekstplan for Sør-Varanger kommune
Skolestruktur "da klokka klang, så fort vi sprang..." 2004	Ingen tilbakemelding					Kommunedelplan
Viktige kommunale planer						Kommunedelplan
Kommunedelplan Idrett og fysisk aktivitet 2006 – 2017	Rulleres	Rulleres				Kommunedelplan
Boligpolitisk handlingsplan + tiltak 2009-2012	Rulleres		Rulleres			Viktig kommunal plan
Energi- og Klimaplan 2010 – 2020	Rulleres			Rulleres		Kommunedelplan
Landbruksplan for Sør-Varanger kommune 2006-2009	Til revidering	Revideres				Kommunedelplan
Kommunale veier og trafikksikkerhetsplan	Lages ny		ny			Kommunedelplan
Plan for trafikksikkerhet Sør-Varanger kommune 2010 – 2013	Til revidering		Revideres			Inngå i vei- og trafikksikkerhetsplan
Tilstandsregistrering og veiplan	Uten formell status, skal lages ny					Inngå i Vei- og trafikksikkerhetsplan
Geodataplan for Sør-Varanger kommune 2006 – 2009	Til revidering		Revideres			Viktig handlingsplan
Strategisk næringsplan for Sør-Varanger kommune	Lages ny		Ny			Handlingsplan
Hovedplan for vann	Rulleres			Rulleres		Kommunedelplan
Reiselivsplan for Sør-Varanger kommune	Lages ny		Ny			Kommunedelplan
Kommunens helhetlige ROS-analyse	Rulleres	Rulleres				
Kommuneplanens arealdel						
Områdeplan 1 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Områdeplan
Områdeplan 2 for Sydvaranger gruve AS	Under arbeid		Ferdig			Områdeplan
Veiløsning for Kirkenes-halvøya	Under arbeid		Ferdig			Kommunedelplan

4.1 Plangjennomføring

Sør-Varanger kommune skal rullere både kommuneplanens arealdel og samfunnsdel. Planprosessene vedrørende kommuneplanens samfunnsdel og de øvrige planene skal gå parallelt, men ved en viss faseforskyvning. Det vil si at Kommuneplanens samfunnsdel hele tiden skal gå i forkant av andre kommunedelplaner.

Siden kommuneplanen skal rulleres så tilbyr det kommunen en unik mulighet til tidlig og gå bredt og ut med planprosessen, der kommunens innbyggere involveres i fra en tidlig fase. Det er ansett at en bred planprosess vil gi legitimitet og nytteverdi for planleggingen. Sør-Varanger kommune ønsker spesielt og involvere ungdomsrådet ved rulleringen av kommuneplanen.

Sør-Varanger kommune har behov for å rullere eksisterende hovedplan for avløp og vannmiljø, men har for inneværende kommunestyreperiode ikke ressurser for rulling av denne planen. Dersom ressursituasjonen endrer seg i løpet inneværende kommunestyreperiode så vil denne

	Fremtidige planer	Eksisterende planer som skal inngå i større planverk	Fremtidig Status
--	--------------------------	---	-------------------------

planen bli prioritert.

4.1 Plan og planstatus ved utgangen av inneværende kommunestyreperiode 2012-2015

Sektorplaner			
Ny plan	Strategi for omsorgstjenesten 2022	<ul style="list-style-type: none"> - Habilitering og rehabilitering 2008-2011 - Rusmiddelpolitisk handlingsplan - Plan for psykisk helsearbeid i Sør-Varanger 2007-2010 	Kommunedelplan
Ny plan	Oppvekstplan for Sør-Varanger kommune	<ul style="list-style-type: none"> - Barnehageplan 2008 – 2012 - Kulturskoleplanen 2004 	Kommunedelplan
Rullerende plan	Skolestruktur ” <i>da klokka klang, så fort vi sprang...</i> ” 2004		Kommunedelplan
Rullerende plan	Arbeidsgiverstrategi for Sør-Varanger kommune		Kommunal plan
Kommunale planer			
Ny plan	Kommunale veier og trafikkisikkerhetsplan	<ul style="list-style-type: none"> - Plan for trafikkisikkerhet for Sør-Varanger kommune - Tilstandsregistrering og veiplan 	Kommunedelplan
Ny plan	Reiseliveplan for Sør-Varanger kommune		Kommunedelplan
Ny plan	Strategisk Næringsplan		Handlingsplan
Rullerende plan	Boligpolitisk handlingsplan + 2009-2012		Kommunedelplan
Rullerende plan	Klima- og energiplan 2010 - 2013		Kommunedelplan
Rullerende plan	Kommunedelplan for Idrett og fysisk aktivitet 2006 – 2017		Kommunedelplan
Rullerende plan	Landbruksplan for Sør-Varanger kommune 2006 - 2009		Kommunedelplan
Rullerende plan	Geodataplan for Sør-Varanger kommune		Kommunal plan
Rullerende plan	Hovedplan for Vann		Kommunedelplan
Rullerende plan	Kommunens helhetlige ROS-analyse		
Kommuneplanens arealdel			
Nye planer	Områdeplan 1 og 2 for Sydvaranger gruve AS		Kommunedelplaner
Ny plan	Veiløsning for Kirkenes-halvøya		Kommunedelplan